

SOVIETU S-GA PAKVIETĖ AUSTRIJA DERĖTIS

VISA ATSAKOMYBĖ UŽ IR. PERESS TENKA ADAMSUI, SAKO McCLELLAN

Sekr. Stevens: pirmą kartą išgirdau apie jį, kai jis jau buvo paleistas iš armijos į atsargą

WASHINGTONAS, D. C. — Senato tyrinėjimų komiteto pirmininkas McClellan (dem., Ark.) pasakė John Adamsui į akis, kad "jums krinta visa atsakomybė už Irving Peress".

Tęsiant tyrinėjimus, dėl kieno kaltės dantų gydytojas Irving Peress buvo pakeltas į majorus ir paleistas paskubomis į atsargą, nežiūrint užvestu prieš jį tyrinėjimų, kaip įtariamą komunistą ir klaidingai prisiekusį, ketvirtadienį liudijo pats armijos sekretorius Robert Stevens ir jo ligšiolinis padėjėjas John Adams.

Sekretoriaus neinformavo

Armijos sekretorius Stevens liudijo, kad jis pirmą kartą išgirdo minint Peress jau po to, kai jis buvo paleistas iš kariuomenės. Turint galvoj, kas vėliau paaiškėjo, Peress jokiu būdu negalėjo gauti garbingo pažymėjimo, paleidžiant iš armijos, pripažino Stevens.

Sutinka ir John Adams

Pakviestas liudyti Peress byloje John Adams, ligi šiol buvęs armijos sekretoriaus padėjėjas, pripažino, kad jei jis būtų žinojęs visus faktus apie Peress, jis būtų pasiūlyęs patraukti Peress į armijos teismą, kaip to reikalavo sen. McCarthy, tada buvęs komiteto pirmininku.

McCarthy nedavęs žinių

Kilo aštri žodžių kova, kai J. Adams pakaltino McCarthy už turimų žinių apie Peress slėpimą. McCarthy savo laiske tik tiek tepasakė, kad Peress atsisakė aiškintis į klausimą apie jo ryšius su priešvalstybinėmis organizacijomis. O to dar nebūtų pakakę, norint jį patraukti į armijos teismą, aiškino John Adams. McCarthy tai nuneigė.

Galėjęs sulaukyti paleidimą

John Adams prisipažino, kad jis turėjo visiškai aiškia galimybę sustabdyti įsakymą paleisti į atsargą Peress su pirmos eilės pažymėjimu, bet to nepadarė.

Tada komiteto pirmininkas McClellan ir pasakė, jog "visa atsakomybė tenka John Adamsui".

Sen. McClellan tikisi surasti teisinį kelią atšaukti duotą Peressui armijos atestaciją ir patraukti jį teisma už klaidingus pareiškimus.

Dantų gydytojas Peress, keliamas į kapitonus, pareiškė, kad nepriklausė jokiai priešvalstybinei organizacijai. Keliant jį majorus, jis pabijojo tai tvirtinti, ir atsisakė tokį pareiškimą pasirašyti. Nežiūrint to, jis buvo pakeltas į majorus, priešingai kariuomenės tvarkai.

J. D. Lodge pas Franco

MADRIDAS, Ispanija. — Naujai paskirtasis JAV ambasadorius John Davis Lodge (buvęs Conn. gubernatoriu) įteikė diktatoriui Franco pasiryžimą raštus. Ta proga pasikeista mintims apie reikalą gerinti santykius tarp šių dviejų valstybių.

— Andrei Gromyko, SSSR užsienio reikalų ministerio pavaduotojas, staiga atvyko iš Londono į Stockholmą, kaip spėjama, prašyti švedų tarpininkavimo dėl susitarimo su Vakarais uždrausti atomines bombas.

IŠ VISO PASAULIO

Piratai užpuolė JAV laivą

HONG KONGAS, Anglų kolonija. — Dvi kinų piratų ginkluotos džinknos užpuolė JAV karb transportų laivą (kelti kareiviams į krantą) "League Island", 6,000 tonų, plaukiantį į Hong Kongo pusę. Piratai tačiau pabėgo, kai pamatė atplaukiantį kitą Amerikos laivą, iššauktą pirmojo per radiją į pagalbą.

Heuss pasirašė sutartis

BONA. — Federalinės Vokietijos respublikos prezidentas Theodor Heuss pasirašė abiejų parlamentų rūmų ratifikuotas sutartis apsiginkluoti ir įstoti į NATO bei WEU karines sąjungas. Pasirašyta ir Saaro sutartis, dėl kurios opozicinė socialdemokratų partija ruošiasi kreiptis į konstitucinį teismą.

Anglai laikysis Hong Konge

LONDONAS. — Anglijos ministras pirmininkas Winston Churchill užtikrino, kad anglai neužleis Hong Kongo kolonijos Kinijai, kaip kad galvojo prez. Rooseveltas Jaltos konferencijoje. Šiaip anglai ragina "taikos labui" Chiang Kai-sheką užleisti jo tebevaldomas salas komunistams.

Kultūrkampio paliaubos Argentinoje

BUENOS AIRES. — Katalikų bažnyčios sluoksnuose kalbama, kad kardinolui Copello pasisekė susitarti su prez. Peronu likviduoti paskutiniuos mėnesiais pastrėjusią kovą tarp bažnyčios ir valstybės. Bet tuo pat metu valdžia apkaltino katalikų mokyklas \$300,000 apgavyste, reikalaujant algas nebūtiems mokytojams arba nebūtioms pamokoms.

Sovietai gražino helikopterį

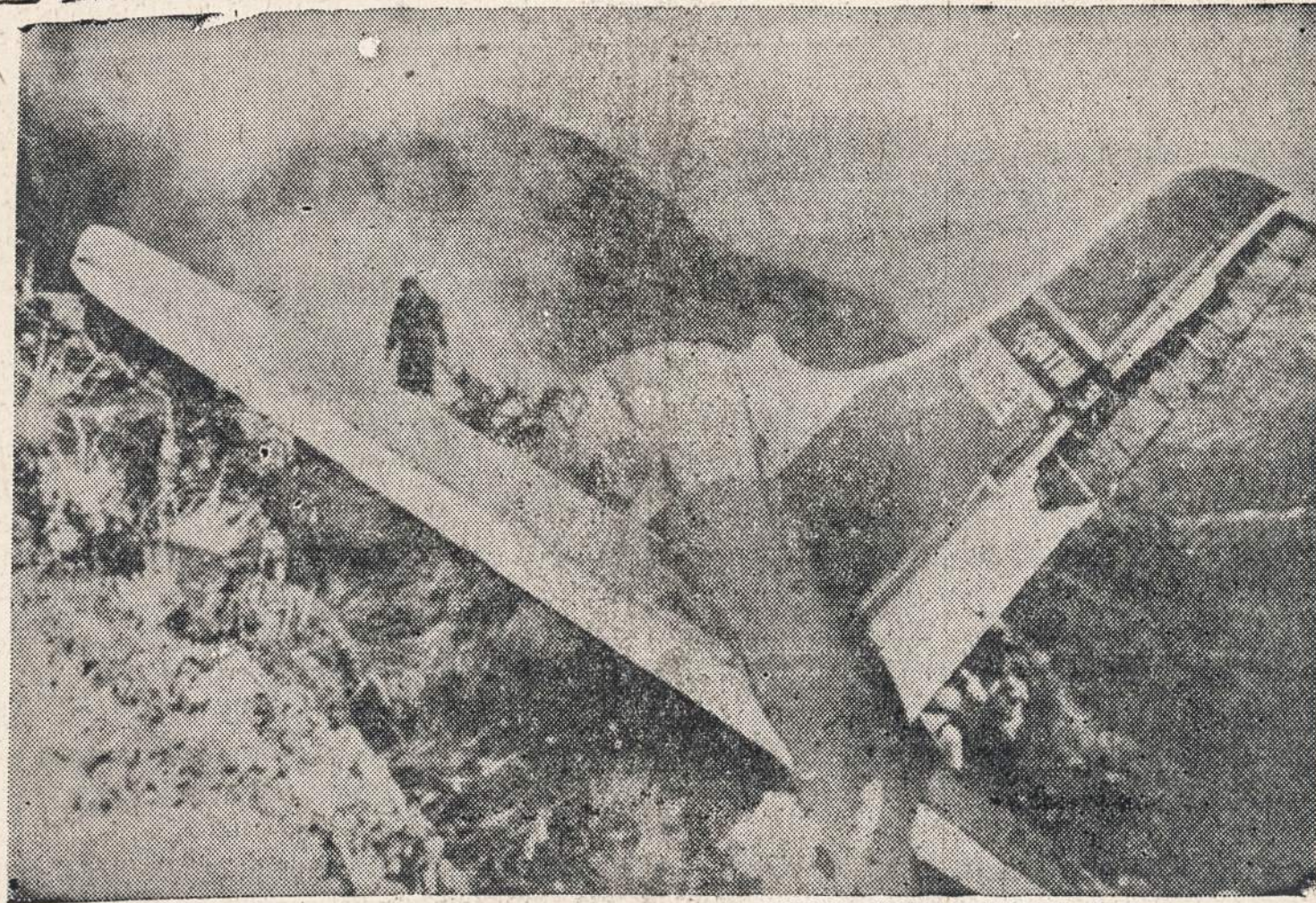
BERLYNAS. — Sovietų valdžia gražino iš Rytinės Vokietijos JAV karinį helikopterį, kuris pereitą savaitę per nelaimę pateko į sovietų pusę. Gražintas ir pilotas leit. Herman Jasquay iš Fort Wayne, Ind., ir keleivis, vokietis Horst Huehn.

Danai nuteisė rumunų šoferį

KOPENHAGA. — Pabėgęs Rumunų pasiuntinybės šoferis Ion Cimpu nuteistas sąlyginai kalėti 6 mėnesius, jei jis dar kartą nusikalt per 3 metus. Bėgdamas nuo komunistų, Cimpu paėmė \$850 pasiuntinybės pinigų, kuriuos tuoj gražino. Jam suteikta teisė pasilikti Danijoje kaip politiniam pabėgėliui.

Sovietų "nusiginklavimo" planas

MASKVA. — Sovietų spauda skelbia "naują" nusiginklavimo planą, kurį jų atstovas įteikęs JT nusiginklavimo pakomisijai, posėdžiaujančiai Londone. Maskva siūlo per du laiko tarpus sumažinti senuosius ginklus, armijos, ir uždrausti bei sunaikinti atomines bombas.

Karo transportinis lėktuvas, kuriuo skrido 57 keleiviai ir 9 igulos nariai, atsimušė į kalną netoli nuo Honolulu (Havajuose) ir susidaužė. Visi keleiviai ir igulos nariai žuvo. Lėktuvas skrido į JAV.

KINIJOJE KALINTAS AMERIKIETIS TEBELIAUPSINA SAVO KANKINTOJUS

Taip "perauklėtas", kad ir šeimos neatpažįstas

NEW YORKAS. — Vos tik išlipęs iš lėktuvo neseniai paleistas iš Kinijos kalėjimo amerikietis Malcolm Bersohn tuoj ėmė korespondentam liaupsinti savo buvusius kalintojus, Kinijos komunistus.

Bersohn Idlewild aerodrome iškilmingai pranešė susirinkusiems spaudos atstovams, kad jis turįs susirašęs 5 puslapių "teisybės pareiškimą" apie Kiniją ir Jungtines Valstybes. Jo sesuo ir kiti šeimos nariai, atvykę į pasitikti, jį įstūmė į laukusi gydytojų automobilį ir nuvažiavo tikrinti protą.

Jis esąs kaltas

Kol Bersohn šeimos nariai spėjo jį įtraukti į automobilį, jis dar pakartojo savo ankstyvesnę, Hong Konge duotą "išpažintį", kad "aš nusikaltau Liaudies Kinijai kariniu špionažu".

Bersohn dar pridėjo: "Jei aš sutikčiau meluoti apie liaudies respubliką (Kinijos), karo kurs-tytojai ir kapitalistai, kurie ruošia naują pasaulinį karą, man sumokėtų didelius pinigus".

Sesuo laiko ligoniui

Jo sesuo pastebėjo šališiais stovintiesiems laikraštiniams, jog nėra jokios abejonės, kad jis esąs "ligonis".

Įtrauktas į automobilį, Bersohn dar mėgino tęsti savo "teisybės" pamokslą apie atomines bombas. Vėliau jis dar daugiau pakalbėsiąs, pasakė nuvažiuodamas.

Sovietų "mokslo" atsiėkimai

Sovietams, besigirantiems veik visais mokslo išradimais (jų paskutinis pranešimas: rusų mokslininkai išrado lėktuvą 19-to amžiaus pabaigoj), tenka vistiek pripažinti išradėjų vardą pripažinimų technikoje.

Nuo Lenino draugu Rykovo, Kamenevo, Zinovjevo ir kitų didžiųjų bolševikų vadų prisipažinimo Stalinui-Višinskio suoro-stante mirties teisme praėjo daug metų. Bet Vakarų pasaulis negali ir šiandien suprasti, kaip komunistai gali priversti savo aukas kalbėti tai, kas jiems patinka.

Bersohn iškalbėjo Kinijoje pusketvirtų metų. Vos tik jį paleido ir atgabeno į laisvą žemę, jį iššaukė į žiniasklaidos organą "Civiltą Katolicą". Amerikoje įstatymo autorius, sen. Patrick McCarran, buvo laikomas vienu iš konservatyviškiausių demokratų ir dideliu kataliku. Jo dvi dukterys mirė vienuolės.

Attlee nori taikos su Aneurin Bevanu

Komisija svarstys darbielių partijos vieningumo klausimą

LONDONAS. — Darbo partijos vykdomajam komitetui susirinkus svarstyti Aneurin Bevano pašalinimą iš partijos, pats Clement Attlee pasiūlė tą klausimą atidėti ir išsiaiškinti galimybes susitaikinti su kairiasparnių vadu.

Partijos pirmininkei Dr. Edith Summerskill tuo balsavimo susilaikius, 14 balsų prieš 13 buvo atidėtas Bevano pašalinimo klausimas.

Partijos vadui Attlee pasiūlius, sudaryta jo vadovaujama 8 narių komisija konfliktui su Bevanu spręsti.

Darbo partijos atstovai parlamente kiek anksčiau nutarė pašalinti iš savo tarpo Bevaną, kuris dabar parlamente pasidarė "nepriklausomu" atstovu.

E. Faure nusileido mokesčių sukčiam

Pasiūlė parlamentui jų nebausti

PARYŽIUS. — Verslininkas Pierre Poujade, užvedęs kovą prieš Mendes-France vyriausybę laikais išleista mokesčių įstatymą, išėjo lyg ir laimėtoju.

Jis išvystė platų sąjūdį tarp smulkųjų verslininkų nemokėti mokesčių, kol parlamentas nepakeis įstatymo, reikalaujančio bausti už mokesčių nemokėjimą.

Premieras Edgar Faure, aptaręs reikalą savo kabinetu, paprašė parlamentą panaikinti bausmes mokesčių išsisukinėtojams.

Prancūzijoje, o taip pat Italijoje, tvarkingai mokesčius moka tik darbininkai ir valdininkai. O pirkliai ir visokie kiti verslininkai nuslepia milijonines sumas ir pridaro kraštui didžiųjų nuostolių.

Nemaža Amerikos Kongreso atstovų, studijavusių tenai finansines paramos reikalingumą, reikalavo, kad Prancūzija ir Italija pirmą sutvarkytų mokesčių sistemą, visų pirma išleidžiant kiek griežtesnius įstatymus kovai prieš tuos, kurie veikia visą valstybės mokesčių našta paleista tik plačiosioms masėms, žemųjų uždarbių kategorijų gyventojams.

— Paul McNutt, buvęs Indijos gubernatorius ir JAV ambasadorius Filipinose, mirė New Yorke vėžio liga, sulaukęs 63 metų amžiaus.

KREMLIUS PAPRAŠĖ KANCLERĮ RAAB ATVYKT SVARSTYTI TAIKOS SUTARTĮ

Maskva bando užbėgti už akių 4-riem didiesiems

VIENA, Austrija. — Sovietų Sąjungos vyriausybė atsiuntė Austrijos kancleriui (ministeriui pirmininkui) Julius Raab kvietimą atvykti į Maskvą derėtis dėl taikos sutarties sudarymo.

MacArthur norėjęs įtraukti sovietus į karą su japonais

Tai būtų po Jaltos konferencijos, rašoma Forrestal atsiminimuose

NEW YORKAS. — Generolui MacArthurui viešai paskelbus, kad jis nebūtų priitaręs raginimui Sovietų Sąjungai įstoti į karą prieš japonus tokia brangia kaina ir tokią vėlyvą valandą, kaip Jaltos konferencijos metu, jei kas būtų klausęs jo patarimo, spauda pradeda cituoti Forrestal užrašus su priešingu tvirtinimu.

James Forrestal, tada laivyno, o vėliau karo sekretorius, savo užrašuose 1945 m. vasario 28 d., tai yra 2 savaites po Jaltos konferencijos, rašo apie MacArthuru pageidavimą įtraukti Japoniją į karą Tolimuosiuose Rytuose.

Gen. MacArthuru adjutantams gen. Courtney Whitney atsakė, kad Forrestal užrašuose, vėliau išspausdintuose, bus išbrovusi klaida.

Ar Austrijos vyriausybė sutiks atskirai tartis su Kremliu, paaiškės vėliau. Austrija nekartą ragino 4 didžiuosius vėl susitikti ir galiausiai susitarti dėl Austrijos taikos sutarties. Austrija yra rožiusi pageidavimą derėtis ir vienai su Kremliu, norint jį įtikinti, kad Austrija memano susijungti su Vokietija jokiomis unijomis, kaip kad įsivaizduoja Kremliu vadai.

Kitos 3 okupacinės valstybės Austrijoje, JAV, Anglija ir Prancūzija, kartkartėmis kaltino Sovietų Sąjungą dėl jos nuolatinio priešinimosi pasirašyti su Austrija taikos sutartį ir suteikti jai visišką nepriklausomybę, kurią garantavo 1943 metais pats Stalinas, kai tik bus sunaikinta hitlerinė Vokietija. Nuo to laiko praėjo 10 metų, o Austrija, pirmoji Hitlerio agresijos auka, ir šiandien tebėra mindžiojama 4 svetimi okupacinių armijų.

Per Dr. Oppenheimer iširo konferenciją

Mokslininkai atsisakė dalyvauti be "atominės bombos tėvo"

SEATTLE, Wash. — Washingtono universiteto prezidentas Dr. Henry Schmitz uždraudė atvykti su paskaitomis Dr. R. Oppenheimeriui dėl jo "blogų santykių su vyriausybe".

To užtęko, kad kiti 7 mokslininkai, turėję suvažiuoti su paskaitomis į konferenciją, atsisakė atvykti. Mokslininkų konferencija savo studiją buvo apibūdinusi tokiu "anglišku" sakiniu: "Symposium of the molecular basis of enzyme action".

7 paskaitininkams atsisakius atvykti, atšaukta ir visa konferencija, į kurią būtų suvažiavę apie 200 mokslininkų iš visos Amerikos.

Dr. Robert Oppenheimer, dažnai vadinamas Amerikos atominės bombos "tėvu", buvo vyriausybės pašalintas iš AEC patarėjų ir nebeprileidžiamas prie jokių vyriausybės paslapčių.

E. Faure grasina atsistatydinimu

Reikalauja senatą patvirtinti sutartis Vokietijai ginkluoti

PARYŽIUS. — Ministras pirmininkas Edgar Faure pagrasi- nio senate, kad jis atsistatydins su savo vyriausybe, jei senatas neratifikuos Mendes-France sudarytų sutarčių V. Vokietijai apginkluoti.

Debatai dėl ratifikavimo prasidėjo senate trečiadienį. Penktadienį arba šeštadienį bus tuo svarbiu klausimu balsuojama. Atrodo, kad senatas jžiūrės, kad kitos išeities prancūzams nėra, kaip tik sutartis ratifikuoti, kadangi priešingu atveju jie būtų išjungti iš NATO organizacijos ir izoliuoti.

Ar Austrijos vyriausybė sutiks atskirai tartis su Kremliu, paaiškės vėliau.

Kitos 3 okupacinės valstybės Austrijoje, JAV, Anglija ir Prancūzija, kartkartėmis kaltino Sovietų Sąjungą dėl jos nuolatinio priešinimosi pasirašyti su Austrija taikos sutartį ir suteikti jai visišką nepriklausomybę, kurią garantavo 1943 metais pats Stalinas, kai tik bus sunaikinta hitlerinė Vokietija. Nuo to laiko praėjo 10 metų, o Austrija, pirmoji Hitlerio agresijos auka, ir šiandien tebėra mindžiojama 4 svetimi okupacinių armijų.

Kai prezidentas Eisenhoweris trečiadienį kalbėjo apie 4 didžiųjų konferencijų galimybes, jis pasiūlė pirmą žemesnių vyriausybės atstovų, — užsienio reikalų ministrų konferenciją, kurioje turėtų būti apsvaistytos tokios galimybės, kaip susitarimo dėl Austrijos taikos sutarties.

Kremlius, matyti, nori užbėgti tokiai 4 užsienio reikalų ministrų konferencijai už akių, jei ji kviečia Austriją į separatines derybas, aplenkiant kitas 3 okupacines valstybes Austrijoje.

Amerika gamina atominę torpedą

Robotas skrisias ir oru

WASHINGTONAS, D. C. — Iš senatoriaus Anderson (dem. N. M.) kalbos senate aiškėja, kad JAV laivynas gamina, — o gal jau turi pasigaminęs — naują robotinį ginklą — povandeninę atominę torpedą.

Senatorius, dalyvavęs atominio povandeninio laivo "Nautilus" pratinuose, pasisakė už tokių laivų aprūpinimą ir atomineis ginklais, kuriuos gali paleisti būdamas po vandeniu. Paleides vieną ar dvi torpėdas, užtaisytas atominė arba vandenilio sprogstamąja medžiaga, povandeninis laivas galėtų sunaikinti ištisą laivų vilkstinę, sako sen. Anderson.

Gali pakilti iš vandens

Nepatvirtintomis žiniomis, JAV laivynas gamina tokia atominę torpedą, kuri gali bėgti ir vandenu ir oru. Paleista iš paviršiaus povandeninio laivo, torpėda dalį kelio galėsianti atlikti vandenu, paskui pakilti į orą ir, užsivedus raketiniam mechanizmui, skristi į galutinį taikinį sausumoje.

—V. Vokietijos angliakasiai, kurių unijoje yra 500,000, nu-balsavo griebtis streiko, jei kitaip nebus galima susitarti su darbdaviais dėl atlyginimo padidinimo 12%.

Brooklyn, N. Y.

Mirė Rokas Židžiūnas

Kovo 20 mirė Rokas Židžiūnas, gyv. 473 Grand St., Brooklyn 11, N. Y. Mirė ūmai, širdies liga. Liko jo našlė Ieva, sūnus ir duklė. Pašarvotas J. Garšvos laidotuvių koplyčioje.

Velionis Rokas Židžiūnas buvo linotipinikas ir gerai pažįstamas visai Amerikos lietuvių spaustuvinių šeimai. Paskutinių laikų jis dirbo Brooklyn "Darbininko" spaustuvėje.

Rokas Židžiūnas kilęs iš Dzūkijos — Merkinės, gimęs 1895 metais. I Ameriką atvyko prieš Pirmąjį pasaulinį karą ir didesnę savo gyvenimą dalį praleido lietuviškose spaustuvėse, rinkdamas raides lietuviškiems laikraščiams. Tačiau Rokas Židžiūnas žinomas ir kaip poetas. Jis rašė eilėraščius, rašė juos lyriškai ir humoristiniame žanre. Savo poezijos kūrinius pasirašinėjo — Rokas Prakeiktasis. Atlikta Kriūkis.

Velionis ilgai gyveno Bostone, Mass. Ten jis turėjo savo spaustuvę, redagavo žurnalą Tarpininkas ir buvo populiarus kaip lietuviškos spaudos darbininkas. Savo poezijoje ypatingai jis išpopuliarėjo savo daina "Supinsiu dainužę", kuri šiandien plačiai dainuojama. Jis išleido savo eilėraščių rinkinį. Velionis tarnavo JA V-bių laivyne ir kariuomenėje.

Rokas Židžiūnas buvo taurus žmogus. I gyvenimą žiūrėjo pilnomis žmoniškumo akimis. Jis gerbė kiekvieno mintį ir ištikinimą, nėra jokios abejonės, kad jis neturėjo jokio ne draugo. Su visais sugyveno, kiekvieną jis stengėsi suprasti, reikale užjautė ir džiaugdavosi išgirdęs kilnią lietuvišką mintį.

Laikraštinių, rašytojų ir poetų tarpe Rokas Židžiūnas buvo savas žmogus visais atžvilgiais. Jis giliai pažino, suprato ir užjautė lietuviško spausdinto žodžio svarbą ir tą kelią, kuriuo tenka eiti, kol lietuviškasis žodis galėdavo būti atspausdintas. O tam darbu jis visaą buvo pasirūpęs. Jo gyvenimas, kaip ir daugelio lietuvių spaudos žmonių, nebuvo lengvas, tačiau jo kilni nuotaika pabudindavo kitą nusiminusį. Rokas Židžiūnas su kiekvienu rasdavo kalbą, jis kalbėdavo sąmoningai ir linksmai, taip

Rockford, Ill.

Lietuvio rekordai

Mūsų mieste yra 4 aukštesniosios mokyklos jauniams (Junior High) ir dvi aukštesniosios mokyklos vyresniems. Rock upė skiria miestą į rytinę ir vakarinę dalis. Rytinėje dalyje gyvena daugiausia švedų kilmės žmonės, o vakarinėje — italai, lietuviai, lenkai, vokiečiai, ariai ir kt. Rytinės dalies mokyklose dirba Williams Aleksynas ir Baranuskas. Pirmasis jų dėsto anglų kalbą, o antrasis — muziką. Vakarinės dalies aukštesniojoje mokykloje kūno kultūros instruktorium yra Aleksas Saudargas, kuris Rockfordo sporto lygį pakėlė iki tam tikros aukštumos. Neseniai Saudargas su savo krepšinio komanda parsivežė į Rockfordą visos Illinoiso valsties čempionatą, nugalėjęs Elgin, Ill., stiprią krepšinio komandą.

A. Saudargas yra čia gimęs ir augęs. Jis turi gana gausią šeimą. Netrukus turės savo nuosavą krepšinio komandą. Jam lengva buvo išsimušti į instruktorium, kadangi tam darbu siūlėsi daug jaunuolių. Bet švietimo vadovybė pakvietė jį. Paskutinis jo laimėjimas išjudino visą Rockfordą. Ir Lietuvių Klube buvo keliamos ovacijos, stebint rungtynes per televiziją. Netrukus ir besilaužiančių.

Mūsų miesto meras gavo net lengvą širdies ataką, bėstėdamas rungtynių eiga. Iš Elgin, Ill., grįžtantis meisterius-laimėtojus sutiko žmonės 15 mylių dar prieš Rockfordą ir palydėjo iki tos vietos, kurioje jų laukė apie 75,000 minia entuziastų. Ta proga mokyklos vadovybė suteikė 1 dieną atostogų.

Instruktorius A. Saudargas sugrįžęs iš rungtynių savo namuose rado taip pat staigmeną. Jį žmona apdovanojo nauja dukrele. Dabar jis turi 5 berniukus ir 5 dukreles. Čia tai jau abiejų Saudargų laimėjimas. —Zvalgas

besikalbėdamas su savo šeimos nariais, anūkais, pajuto, kad gėsta jo tauri lietuviška širdis ir netikėtai jis savųjų tarpe mirė. Kovo 24 d. Roko Židžiūno palaikai palaidoti veteranų kapuose Long Island, N. Y. —Vladas Barčiauskas

Cleveland, Ohio

Dalyvaukime V. Krėvės minėjime

Tautos sąmonę stiprina iš tos pačios sąmonės išaugę jos vadai, kuriais yra tautos šventieji, mąstytojai, rašytojai ir kiti jos dvasios reišėkėjai. Prie jų priklauso ir V. Krėvė, kuris savo Dainavos šalies padavimais, "Šiaudinės pastogės" apsakomis, savo "Saurūnų", "Skirgaila" ir kitais kūriniams stipriai prisidėjo prie tautinės mūsų dvasios kilimo. Savo kūryba ir toliau jis šia dvasia gaivins. Todėl ir tautinių kūrėjų minėjimas turi ypač didelę reikšmę.

V. Krėvės kūrybinis palikimas Clevelande bus prisimintas balandžio 3 d. 5 val. po pietų lietuvių salėje. Minėjimą rengia Rasklubo klubas. Apie Krėvės kūrybą kalbės iš Philadelphiajos pakviestas literatūros istorikas dr. V. Maciūnas ir kt. Vieną veiksmą iš "Šarūno" atliks Vaidilos teatro aktoriai. Bendruomenės apylinkės valdyba šį minėjimą laiko svarbiu kultūrinio įvykiu ir kviečia jame Clevelando lietuvių visuomenę ko gausiausiai atsilykinti. Parodykime, kad savo kūrėjus mes vertiname ir branginame.

Bendruomenės parengimų kalendorijus

yra įregistruota: balandžio 30 d. 7 val. vak. lietuvių salėje Vaidilos teatro statomi L. Fuldoso komedija; gegužės 22 d. lietuvių salėje rengiamas skautų tėvų ir rėmėjų komiteto vakaras.

Dalyvaus Bendr. Tarybos rinkimuos

Cambridge, Ohio, lietuvių seniūnams dr. Jurgis Balčiūnas išrinko iš visų seniūnijų lietuvių tautinio solidarumo įnašus ir juos įregistravo Clevelando apylinkėje. Pagal rinkimų nuostatą 42-46 paragrafus jie visi balsuos paštu, nes dėl mažo balsuotojų skaičiaus (8 asmenų) sudaryti vietinių rinkimų komisija yra sunku. Reikia pabrėžti, kad šio seniūnijoje į rinkimų sąrašus įtraukti visi galį balsuoti lietuviai!

Kviečiamas pasitarimas kultūriniais klausimais

Bendruomenės apylinkės valdyba kovo 26 d. 5 val. po pietų Tigro kavinės patalpose (987 E. 79 St.) kviečia pasitarimą kultūriniais klausimais. Prašomi dalyvauti kultūrinio jaunimo, sporto draugijų atstovai, visi kultūrininkai ir apskritai kultūriniais reikalais besirūpiną ir besisieloją lietuviai.

Bendruomenės primena

Ar jau įsiregistravai, kad galėtum dalyvauti bendruomenės Tarybos rinkimuose.

Kalbininkų Jablonskio-Rygiškių Jono ir Būgos minėjimas įvyksta balandžio 17 d. tuoj po pamaldų lietuvių salėje.

Nori šachmatų turnyre dalyvauti iki kovo 27 d. registruojasi pas F. Eidimta ir St. Astrauska. LB inf.

Tautos Fondo rinkai

Alto Clevelando skyrius šiais metais vykdė piniginių vaujų Tautos Fondo labai lankydami visus tautiečius ju amuose. Tenka pasidžiaugti, kad šiais metais lietuviai gana jautriai atsilypė ir gausiai savo aukomis parėmė tėvynės laisvinimo talką. Tačiau kai kurių Clevelando lietuvių dar iki šiol dėl įvairių priežasčių nepavyko aplankyti. Todėl Alto skyriaus valdyba škelbia, kad visi dar savo aukos neteikusiai gali tai padaryti ateinančius du sekmadienius — š. m. kovo m. 27 ir balandžio m. 3 dienomis. Tomis dienomis nuo 11:30 val. iki 1:00 val. Alto skyriaus valdybos nariai priiminės aukas Lietuvių salės patalpose ir Spaudos kioske.

Maloniai kviečiame visus tautiečius, kurie dar nespėjo atlikti savo tautinės pareigos, pasinaudoti šia galimybe ir įteikti savo auką minėtu laiku Alto valdybai.

Alto Skyriaus valdyba

2 — NAUJIENOS, CHICAGO 8, ILL. —FRIDAY, MARCH 25, 1955

Alto metinis susirinkimas

Amerikos Lietuvių Tarybos Clevelando skyriaus visuotinis metinis organizacijų atstovų susirinkimas yra kviečiamas š. m. balandžio m. 3 d. (sekmadienį) 11:30 val. Lietuvių salės patalpose.

Šiame susirinkime bus priimtos Alto skyriaus metinės darbu ir pinigines apyskaitos, diskutuojama ateities darbai ir renkama nauja skyriaus valdyba.

Visas Clevelando lietuvių organizacijos prašome ir susirinkimą deleguoti po tris atstovus ir ipareigoti juos būtinai susirinkime dalyvauti.

Taip pat maloniai prašome visas organizacijas susirinkime susimokėti metinį nario mokestį.

Skyriaus valdyba

Detroit, Mich.

Ziurkių kamera Detroito

Tai J. Griniaus trijų veiksmų drama, kurioje realistiškai ir įtikinančiai vaizduojama lietuvių kova su bolshevikiniais okupantais. Drama tiek realistiška, kad visur, kur iki šiol buvo vaidinta, publikai buvo stotama sąlyga: tik suaugusiems. Ir detroitiečiai bus leidžiami tik sukakę 16 metų.

Įdomus ir sveikintinas dalykas: vaidins svečiai iš Clevelando, V. Brazilio scenos Studija. Kaip žinoma, mūsų vietiniai vaidintojai kolektyvai išvažiuoja parodyti ka galį aplinkinius miestus ir Kanadą, ir spaudoje randame apie jų viešnages gražių atsiliepimų. Su įdomumu laukiame clevelandiečių svečių, tikėdami, kad spektakliui praėjus galėsime apie juos daugiau parašyti.

Ziurkių kamera bus vaidinama Holy Redeemer auditorijoje, 5871 W. Vernor Highway, prie Junction, kovo 26 d., šeštadienį, 7 val. vakare. Vakara rengia A. L. R. Kat. Federacijos 4-tas skyrius. —L. P-as

Philadelphia, Pa.

Pasikeitimai bendruomenės rinkomis

Philadelphiajos bendruomenės rinkimų komisija sudarė B. Raugas, inž. A. Jurskis ir M. Bigenis. Šiuo metu B. Raugis esant išstatytu kandidatų į Tarybą ir todėl iš rink. k-jos jau išstojus jį papildyta bendr. pirm. J. Stikloriumi. Iš Philadelphiajos lietuvių tarpo į Tarybos rinkimus išstatytas ir prof. J. Puzinas.

Abu kandidatai yra veiklūs visuomenininkai; kurie už juos balsuos, tie klaidos nepadarys. Tačiau išregistruojančių ir rinkimų sąrašus skaičius dar labai mažas. Tas buvo kartą pastebėta ir per vietinį bendruomenės radijo balsą.

Jeigu jau bus rinkimai, tai ir mes, bendruomenės nariai, dalyvaukime rinkimuose ir nusprendime, kurie kandidatai yra verti mūsų pasitikėjimo LB Amerikoje vadovauti. Sako, jų yra visos simtas, tereikia 27.

Be padėtis nėra taip jau bloga dėl balsavimuose mažo užsiregistravusių skaičiaus. Rinkimų dieną žmonės galės įsiregistruoti ir sumokėti nario mokestį balsuoti. Gal tik didelė klaida, kad iš anksto nenuspresta, kur bus Bendruomenės Tarybos būstinė. Pav. jeigu būstinė bus New York, kur randasi ir Lokas, tai išrinktasis į B. Tarybą iš Los Angeles atstovas nevisuomet galės dalyvauti BT posėdžiuose dėl didelio atstumo ir kelionės brangumo. Numirė BT narių vargu ar būtų reikalingi išrinkti. Todėl renkant kandidatus balsuotojams reikėtų atsizvelgti ir į tai aplinkybę.

Be to, dar vienas svarbus momentas ateičiai: iš kokios srovės asmenų bendruomenės taryba išrinktims? Pav. galime išrinkti vien tik iš krikšč-dem. srovės asmenų. Bet labai abejotina, ar tas išėitų bendruomenės idėjos prigijimui ir naudą. Galime išrinkti vien iš tautininkų, taip pat ne-

gerai, tas pakenktų bendruomenėi. Bendruomenės entuziastai iš kitų srovių, kurios nuo bendruomenės tvarkymo būtų atstumtos, tokiais rinkimais apsilviltų iš anksto nurašytini ir nuostolius. Žinoma, tokie apsilvilteliai nekėtų bendruomenės veiklai, bet ir aktyvumo organizacijoje jau neparodytų. Bendruomenės valdomieji organai, patekę tik į vienos srovės asmenų rankas, taptų nejučiomis pajungti tik vienos srovės tarnybai. Persasi išvada: reikėtų mums kandidatų į Tarybą išrinkti iš visų srovių, kurios talkininkauja Altiui ir Vilkiui.

Padėkokieme Lietuvos plėšriams vilkiui, apsigyvenusiam pasaulio lietuvių sostinėje

Galutinai paaiškėjo Vasario 16 minėjimo rinkliavos Lietuvos išlaisvinimui piniginių aukų daviniai. Philadelphiajos lietuvių kolonija surinko 1800 dol. su nežymiu trupučiu. Pernai metais Altiui aukų surinkta Philadelphiajosje \$2,298. Tad šiais metais aukų surinkta apie 500 dol. mažiau.

Tai matome, ką padarė volde-marininkų ir kraštutinių tautininkų veikla Amerikoje.

Tie, kurie buvo suklaidinti "nepriklausomybės fondo" propagandos ne tik į tą fondą neaukos nei nikelio, bet bendrai nuo bet kokių lietuviškųjų reikalų piniginio rėmimo jau pasisalinę.

Los Angeles, Cal.

Mirė Pranas Marcinkevičius

Šiuo pranesame, kad pereito pirmadienio rytą, 3 val., mirė Pranas Marcinkevičius (Frank Martin), kadaise gyvenęs ilgoką laiką 3529 S. Halsted Street, Chicago, Ill.

Paliko daug giminių ir pažįstamų Chicagoj, DeKalb ir kitur. Laidotuvės įvyko kovo 23 d. Kalvarijos kapinėse, Los Angeles, Calif. Laidotuvėmis rūpinosi jo sūnus Petras.

Laidotuvėse dalyvo jo draugai ir pažįstami. Ona Dovgin

TIKSLUS IR RUPESTINGAS PAJAMŲ MOKESČIO APSKAIČIAVIMAS

2737 W. 43rd St. Tel. CL 4-2390

Kasdien nuo 9 val. ryto ligi 8 val. vakaro; šeštadieniais nuo 10 val. ryto ligi 7 val. vak.; trečiadien. uždaryta.

S I M A I Č I A I

Realty, Builders, Insurance.

IS TOLI AR IS ARTI PIGIAI PERKRAUSTAU (MOVING)

BALDUS TVIRIAUSIUS DAIKTUS Perkraustymas saugus, greitas ir tvarkingas. Viskas apdrausta

ANTANAS VILIMAS

3415 So. Lituania Ave. CHICAGO, ILLINOIS

Tel.: Frontier 6-1882

PIGIAI IR SAUGIAI PERKRAUSTAU

BALDUS VIETIJOJE IR IS TOLIAU K. BIDUKONIS

Turiu nauja didelį sunkvežimį, specialius frankius ir apdraudas 6930 So. Talman, Chicago 29, Ill. Tel. GRovehill 6-7096

SAUGUS BALDU PERKRAUSTYMAS

iš arti ir toli NAUJAS 1955 M. SPECIALUS DIDELIS SUNKVEŽIMIS. Pigus, sažiningas pašarnavimas

Saukite: R. SERENAS 4546 SO. WOOD STREET Chicago 9, Ill. Tel.: VI 7-2972

JOS. F. BUDRIK, Inc.

3241 SO. HALSTED STREET Tel.: CALumet 5-7237

RAKANDAI TELEVIZIJOS RADIOS REFRIGERATORIAI PLOVYKLOS PEČIAI KAURAI JEWELRY

Prekės geriausių išdirbysčių. LENGVI ISMOKEJIMAI

Lietuviška Radio Valanda Budriko leidžiama iš stoties WHFC, 1450 kil. kas ketvirtadienį nuo 6 iki 7 val. vak.

PALMIŠKOS UOGOS

Palmiškos Džiovintos Uogos yra geros dėl to, kurie turi užsisenėjusius šaltčius galvose, ezinancius skaudėjimus kvėpavimo kanaluose, kaip tai nosyje, ausyse ar gerklėje. Palmiškos Uogos yra labai maistingos ir turėtų būti geros dėl to, kurie turi silpnus ir neveiklius lytiškus Organus. Ir tos Uogos yra viso kūno stiprintojos ir pagerintojos. Svaras Uogų yra \$2.00, bet jeigu norite per COD, tai \$2.25.

ALEXANDER'S CO.

414 BROADWAY South Boston 27, Mass.

SOPHIE BARCUS

RADIJO VALANDA

Is Stoties W. G. E. S. 1390 kilocycles

Kasdien: Pirmadienį iki Penktadienio nuo 8:45 iki 9:30 ryto. Šeštadieniais nuo 8:30 iki 9:30 ryto.

Ir kas pirmadienį nuo 7:00 iki 8:00 valandos vakaro.

Sekmadienį 8:30 — 9:30 val. ryto iš stoties WOPA, 1490 kilocycles.

Tel.: HEMlock 4-2413

7121 SO. ROCKWELL ST. Chicago 29, Illinois

Skaitykite "N-nas"

TAUPLYKITE

Chicagos Stipriausioj Taupymo Įstaigoj

TURTAS \$53,000,000.00
ATSARGOS FONDAS \$4,000,000.00

JUSTIN MACKIEWICH, President and Manager

ISTAIGOS Kasdien, iskaitant šeštad., nuo 9 val. ryto iki 4 po pietų. VALANDOS: Ketvirtadieniais nuo 9 val. ryto iki 8 valandos vakaro. Trečiadieniais visai neatidaryta.

CHARTERED AND SUPERVISED BY THE UNITED STATES GOVERNMENT

Standard Federal Savings

AND LOAN ASSOCIATION OF CHICAGO

4192 ARCHER AVE., CHICAGO 32 (Archer Ave. at Sacramento) PHONE: VI-ginia 7-1141

RAKANDAI

ILGIAU TARNAUS GRAŽIAU ATRODYS IS LIETUVIU BENDROVES KRAUTUVES

PROGRESSIVE FURNITURE CO.

4181-83 ARCHER AVENUE Tel.: LAfayette 3-3171 Brighton Parko Kolonijoje.

KAŠ DIENA ČIA RASITE DIDZIAUSIAS PREKIŲ VERTYBES Naujausių madų, gerųjų išdirbysčių rakandų, kaurų, pečių, televizijos aparatu, refrigeratoriu, plovykliu, vaikams rakandų ir visu kitu namam reikimenu. LENGVI ISSIMOKĖJIMAI PRITAİKOMI VISIEMS.

NEW!

G-E AUTOMATIC WASHER

cleans and recleans the wash water to give you cleaner clothes!

ONLY \$125 A WEEK after small down payment

NEW FILTER-FLO® WASHING SYSTEM Lint filtered out of your wash right before your eyes. The G-E washbasket is always filled to overflowing continuously carrying away lint, soap sump and light particles. Sand and silt automatically ejected from the bottom of the washbasket.

BIG CAPACITY Over 50% more clothes capacity than many other automatic washers.

WATER SAVER CONTROL Saves gallons of hot water. You simply select any water level desired.

ACTIVATOR® Washing Action. Your clothes are individually cleaned as though washed by hand.

FLEXIBLE CONTROLS Ideal for fine fabrics. You can stop, skip, extend or repeat any cycle.

Come in today to see the new G-E FILTER-FLO® Washing System

Authorized Dealer GENERAL ELECTRIC APPLIANCES

SOLTIS HOME APPLIANCES AND FURNITURE

2647 WEST 51st STREET HEMLOCK 4-7095 OPEN MONDAY AND THURSDAY EVENINGS

NEW YORKO NAUJIENOS

Rašo VLADAS BARČIAUSKAS

Amerikos Balsas ir Jalta

Amerikos balsas plačiau kalba apie dabar paskelbtus Jaltos nutarimus, tačiau vengia pasisakyti, ar jie yra išmintingi, ar ne. Trisdešimt septyniomis pasaulio kalbomis Balsas sako, kad pasaulis būtų puikus, gyvenimas šiandien geras, jei rusai laikytųsi savo pažadų, duotų Jaltos pasitarimuose.

Balsas, primindamas Lenkija kaip pavyzdį, sako, kad dabar kiekvienas turi žinoti, jog nei laisvė, nei taika negali remtis komunistų pažadais. Balsas stengiasi laikytis nešališkai, — jis nemini nei demokratų, nei republikonų ryšium su tų dokumentų paskelbimu.

Jaltos nutarimus Balsas vadina istoriniais. Žiūrėdamas į ateitį, sako, kad darant nutarimus, reikia daryti viską, kad būtų patikrintas pažadų pildymas, juos garantuojant arba baudžiant sutarčių laužytojus.

Balsas sako, kad jei rusai būtų laikęsi savo pažadų, šiandien visoje Europoje būtų demokratinės valdžios ir gyvenimas eitų laisvai.

Prof. Pr. Gudavičius apie medžioklę Lietuvoje ir inž. Mačiūną

Pereitę sekmdienę Brooklynje paminėtos dvi mirties sukaktys — Jono Jablonskio-Rygiškių Jono ir inž. Aleksandro Mačiūno. Kalbininkas, prof. Jonas Jablonskis mirė prieš 25 metus, o inž. Aleksandras Mačiūnas prieš metus. Pirmasis mirė nepriklausomoje Lietuvoje, o antrasis — New Yorke. Paminėjimą suruošė Brooklyn evangeliku-liuteronų parapija, kurios kunieju yra Dr. Petras Dagys. Į paminėjimą susirinko nemažas skaičius New Yorko lietuvių, jų tarpe med. daktaras profesorius Pranas Gudavičius su žmona ir dukra, inž. Mačiūno našlė, sūnus ir dukra, prof. Jablonskio anūkas Dr. Justinas Petkevičius su žmona, ir kiti.

Minėjime plačiau apie velionį Aleksandra Mačiūną ir jo mėgiama sportą (medžioklę) plačiai kalbėjo prof. Dr. Pranas Gudavičius. Jis senas Lietuvos socialdemokratas, 1907 met. socialdemokratų buvo išrinktas į Rusijos dūmą. Prelegentas vaizdžiai atpasakojo tetrivno gyvenimą Lietuvos miškuose. Taip vaizdžiai, taip gyvai vaizduodamas Lietuvos gamtą, prelecentas prisiminė ir velionį inž. Aleksandrą Mačiūną, su kuriuo Lietuvos miškuose medžioklė. Čia, Lietuvos gražios gamtos fone, kalbėtojas iškėlė gražiasias, tauriausias velionies asmens ypatybes. Kalbėtojas parodė, kaip mus, besiblaškančius svetimuose kraštuose, riša Lietuvos miškų atsiminimai, o kai kuriuos — gyvus ar jau mirusius — Lietuvos paukščių medžioklė.

Dr. Justinas Petkevičius, vienas iš šviesos sambūrio šulų, plačiau kalbėjo apie savo senelį, motinos tėvą Rygiškių Joną-Joną Jablonskį. Trumpais bruožais nušvietęs velionies gyvenimą, Petkevičius suminėjo lietuvių kalbai ir kalbų mokslui didelių darbų, kokius išvarė velionis, jo senelis ir mūsų didysis kalbos mokytojas Jonas Jablonskis. Savo paskaitoje prelegentas citavo Dr. Joniką. Dalinantis atsiminimais, prof. Gudavičius pastebėjo, kad Jablonskis buvo jo gimnazijos bendramokslis. Jablonskis tada budino lietuviškumą gimnazistų tarpe. Gimnazistus ragindavo, ir jie surinkdavo, tautosakos Jablonskio jau tada lietuvių kalbos vartotoms studijoms.

Susirinkusieji dideliu susikauptimu prisiminė tuos du taurius lietuvius. Minėjimui vadovavo inž. Jonas Vilgaly, mažlietuvis.

Estas rusų laikraštinių delegacijų

Į Ameriką atvyksta sovietų rusų studentų laikraštinių delegacija. New Yorko estai išaiškino, kad toje delegacijoje yra ir vienas estas Juhans Juerna.

Tai jaunas studentas. Jis esąs Tartu mieste leidžiamo komunistų jaunimo žurnalo redaktorius. Jo tėvas žinomas estų rašytojas.

Estų kapai prie Uralo

New Yorko estus pasiekė liūdną žinia, kad prie Uralo esamos estų tremtinių stovyklos jau yra 5.000 estų kapų kapinynas. Tas žinias estams atvežė vienas vokietis belaisvis, tik dabar grįžęs iš Sov. Rusijos.

Dr. Dovo Zaunius minėjimas

Balandžio 2 d. 7:30 val. v. Baltie Freedom House, 131 E. 20th St., New Yorke bus paminėtas Dr. Dovo Zaunius, jo 15 metų mirties sukakties proga. Minėjimą ruošia Mažosios Lietuvos Dijos New Yorko valdyba, kuriai vadovauja Jurgis Valaitis. Kaip žinoma, Dr. Dovo Zaunius ilgus metus buvo Lietuvos užsienio ministeris, ėjo įvairias diplomatinės tarnybas, kilęs iš garbinčios, plačios Mažosios Lietuvos patriotų Zaunių šeimos.

Iš santaričių veiklos

Del įvykstančio New Yorko skautų teatro spektaklio, Bostono — Brocktono studentų santaričių rengiamajame Lietuviškajame Seminare kovo 26 d. pramatytoji A. Gurecko paskaita neįvyks. Balandžio 2 d., šeštadienį, 6:30 val. apie "Lietuviškosios minties raidą" kalbės Dr. J. Girnius.

Patricia Hayes, kuri yra kovotoja su jaučiais (toreadoras), Ciudad Acuna ringe Meksikoje buvo jaučio parblostta. Tačiau, nors ir buvo labai sukręsta, ji atsikėlė ir nudūrė jauči.

PADEKA

Pernai vasarą Los Angeles (California) Lietuvių šv. Kazimiero parapijos klebono J. A. Kučingio iniciatyva susidaręs komitetas man sušelpiti pravedė aukų rinkimą losangelinėje ir kitose lietuvių bendruomenėse, surinktas aukas (4,717.63 — 189.67 išlaidų) sumoje 4,527.96 dol. įteikė man š. m. vasario 13 d. tos parapijos salėje vasario 16 minėjimo iškilnių metu ir jas spaudoje bei padėkos laiškais aukotojams pakvitavo. Po to esu dar gavęs kiek aukų, kurias jau pats esu pakvitavęs.

Toji nelauktoji, mano tautiečių maloniai man suteiktoji parama ne tik yra man svarbi medžiagiškai sutvirtindama mano žmonos ir mano būklę, bet dvasiškai jį mums dar brangesnė, parodydama malonius mūsų atžvilgiu aukotojų jausmus ir išviso dar kartą išreikšdama lietuviškąjį garsiširdiškumą. Visiems aukotojams ir aukotojoms nuoširdžiai čia dėkoju, o visų pirmą šelpimo komitetui — jo pirmininkui J. Uždeviniui, vicepirmininkui Chas. Lukšui, išdininkui kun. kleb. J. Kučingui, sekretoriui Dr. P. Mataičiui, narėms M. J. Aftukienei ir A. Deringienei, nariams

adv. A. Dabšui ir Br. Gediminiui ir visiems, kurie ne vien auka, bet ir darbu parėmė aukų rinkimą. Tikiuos per daug neapvilsiatų, kurie remia mane, laukdami iš manęs kokių kitiems naudingų darbų, jei, žinoma, amžiaus našta nebus man persunki, ir džiaugsiuos, jei sušelpimas vieno senio išsiplės į bendruomeninį kitų paramos reikalingų senų aprūpinimą.
1048 W. Washington Blvd., Los Angeles 15, Calif.

—Mykolas Biržiška

— Savo auka paieginink septyniū sūriksias tremties dienas!

Viršuj matom Mrs. William Caples su savo nauju "rankų nereikalingu" telefonu, kuris yra Illinois Bell Co. įtaisytas trimilijoninis aparatas.

Žymi Chicago's ponis įsivedė Trečią Telefoną

Paaiškėjo, kad tai yra Illinois Bell kompanijos trimilijoninis

Kai Mrs. William Caples, gyv. 63 East Bellevue Place, Chicago, įsivedė trečią telefoną savo namuose, reporteriai, fotografai ir net telefonų kompanijos prezidentas nuvyko pas ją. Paaiškėjo, kad naujasis Mrs. Caples telefonas buvo Illinois Bell kompanijos trimilijoninis.

Kaip žymi Chicagoje labdarybės vadovė ir dviejų mažų vaikučių motina, Mrs. Caples sėkmingai dirba du "amatus" ir sako, kad ji negalėtų visko aprėpti, neturėdama moderniško telefono.

Pageidaujamas patogus telefonas

"Aš išmokau iš savo vyro", tarė Mrs. Caples šypsodama. "Jis turi raštinės telefoną tokioje vietoje, kad jam nereikia bėginti, norint atsakyti. Dabar mūsų namų telefonas įtaisytas patogiau, negu bet kada. Mes turėsime namie visur lengvai pasiekiamus telefonus."

Man tai labai svarbu, nes aš, dirbdama United Charities, turiu daugybę pasikalbėjimų".

Ponios Caples įvestas telefonas buvo naujas "rankų nereikalingas" telefonas. Kai ji naudojosi juo savo labdarybės tarnyboje, abi rankos pasikalbėjimo metu yra laisvos sąrašams ir rekordams tikrinti.

Moderniškai telefonų tarnybai kiekvieniame name labai svarbu turėti patogų telefoną ten, kur jis jums yra reikalingas. Telefonai visose tinkamose vietose sudaro didelį patogumą: virtuvėje, miegamajame, gyvenamame kambaryje, beismonte ir sandėliukyje arba bet kuriam namo užkampyje.

Pirmasis telefonas, įtaisytas Illinois 1878 m., buvo panašus į didelę dėžę, kabančią ant sienos. Milijoninis aparatas buvo stačiai stovintis rankinis telefonas, kuris reikalavo abiejų rankų lengviems pasikalbėjimams. Dumilijoni-

nis buvo su ranka sukamu skrituliu, kuri lengvai galima buvo viena ranka vartoti. Trimilijoninis nereikalauja rankų pasikalbėjimo metu. O koks bus keturmilijoninis? Ponas William V. Kahler, Illinois Bell prezidentas, kalbėdamas trimilijoninio aparato įmontavimo ceremonijos metu, pareiškė: "Keturmilijoninis nereikalauja rankų, net parenkant numerį. Jis bus savo spalva suderintas su Jūsų pasirinktomis spalvomis. Galima manyti, kad jis galės būti nešiojamas."

Caples šeima įvertina moderniškojo telefono patogumą. Jungikliai nešiojamiems telefonams miegamuose teikia didžiausio patogumo, skambinant naktį, ir kartais gali būti naudojami, kai yra svečių. Naujas, "rankų nereikalingas" telefonas kabinete leidžia kalbėtis rami, darant užrašus ar vaikščiojant po kambarį. Telefonas virtuvėje yra patogus virimo arba kitokių namų darbų metu.

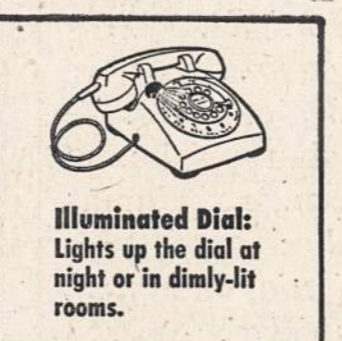
Priemonės įtaisyti dar patogesnį telefoną Jūsų namuose

Spring Cord: Reduces tangling, catching on furniture.

Privacy Switch: Temporarily cuts off other extensions on same line.

Illuminated Dial: Lights up the dial at night or in dimly-lit rooms.

Musical Chimes: Provides a pleasing chime-like sound instead of bell.

Portable Telephone: Plugs into outlets for convenient use in any part of home.

ILLINOIS BELL TELEPHONE COMPANY

Kodėl nepasiteirauti, kaip kai kurie iš šitų patogumų gali būti pritaikyti Jūsų namų telefonui? Jūsų tarnybos atstovas telefonų biznio ofise mielai padės Jums išrinkti priedus, kurie padarys Jūsų telefoną geriau tinkamą naudoti, patogesnį. Paskambinkite šiandien. Chicagoje Official 3-9100. Moderniški namai turi keletą telefonų!

3 — NAUJIENOS, CHICAGO 8, ILL.—FRIDAY, MARCH 25, 1955

Taupymas yra turtingumo šaltinis

Pradėk taupyti tuojau... Mes mokame aukštus dividendus. Mūsų bendrovės laikomi pinigai apdrausti iki \$10,000.00.

MIDLAND SAVINGS AND LOAN ASS'N.

4038 Archer Avenue Tel. Lafayette 3-6719

Sekretorius AUGUST SALDUKAS

Už Taupomus Pinigus Mokame 3½ Nuošimčio

10 PATARIMU

1. NEPRALEISK visų uždirbtų pinigų.
2. ATSKIRK tam tikrą dalį padėti į Taupomąją Sąskaitą.
3. NESLĖPK pinigų namuose
4. PRIE PIRMOS PROGOS ATIDARYK pas mus Taupomąją Sąskaitą.
5. NELAUK, kol daug sutauptysi. Mes priimame ir mažomis sumomis.
6. NEIESKOK didelių nuošimčių ar bonų, nes gali apsvilti.
7. DĖK savo santaupas į apdraustas Taupymo ir Skolinimo Bendroves.
8. PASIRINK LIETUVISKĄ TAUPYMO bendrovę, kuri tau geriausia patinka.
9. NEKREIPK daug dėmesio į pagyrų puodus.
10. VISUOMET ATMINK

UNIVERSAL SAVINGS AND LOAN ASSOCIATION

1800 SO. HALSTED STREET CHICAGO, ILLINOIS
Telefonas: HAYmarket 1-2023

Atdara nuo 9 ryto iki 4 val. vakaro. Trečiadieniais uždaryta. Ketvirtadieniais atdara iki 8 val. vakaro. Automobiliams tuščias lotas salinai.

MUTUAL Federal Savings AND LOAN ASSOCIATION

JOHN J. KAZANAUSKAS, President
Chartered and Supervised by the United States Government
2202 W. Cermak Rd., Chicago 8, Ill. Phone VI 7-7747
Įtaisyta valandos: Kasdien nuo 9 ryto iki 5 val. po pietų. Ketvirtad. nuo 9 val. ryto iki 8 val. vakaro. Trečiad. visai neįrašdomas.

BUICK'AS

LIETUVIŠKAS

AUTOMOBILIS

PRADĖK TAUPYTI ŠIANDIEN, - TURĖSI RYTOJ!

TAIGI PRADĖK TAUPYTI ŠIOJE LIETUVIŠKOJE ĮSTAIGOJE. Kiekvieno taupytojo indėliai yra apdrausti iki \$10,000.00.

BRIGHTON SAVINGS and LOAN ASS'N.

4071 Archer Ave. Tel.: Lafayette 3-8248
(vakarus nuo California Avenue)

CHARLES ZEKAS, Secretary

OFISO VALANDOS:

Pirmad., Antrad., Penktad. ir Šeštadienį 9:00 ryte iki 4:30 val. po pietų. Trečiad. 9:00 ryto iki 12 val. dieną. Ketvirt. 9:30 ryte iki 8:00 val. vak.

Subscription Rates:	
\$9.00 per year in Canada	
\$9.00 per year outside of Chicago	
\$10.00 per year in Chicago	
5 cents per copy.	
Užsakymo kaina:	
Chicagoje — paštu:	
Metams	\$10.00
Pusei metų	\$5.50
Trims mėnesiams	\$3.00
Vienam mėnesiui	\$1.25
Chicagoje per išnešiojimą:	
Viena kopija	5c.
Savaitėi	30c.
Mėnesiui	\$1.25
Jungtinėse Valstybėse, ne Chicagoje:	
Metams	\$9.00
Pusei metų	\$5.00
Trims mėnesiams	\$2.50
Užsienioose:	
Metams	\$11.00
Pusei metų	\$6.50
Trims mėnesiams	\$3.00
Naujienos eina kasdien, išskyrus sekmadienius. Leidžia Naujienu Bendrovė, 1739 S. Halsted Street, Chicago 8, Illinois. Telef.: HAYmarket 1-6100.	
Pilnais reikia siųsti pašto Money Orderiu kartu su užsakymu.	

Po Jaltos

Jaltos konferencijos dokumentų paskelbimas sukėlė daug diskusijų įvairiais klausimais, liečiančiais tą konferenciją ir jos nutarimus. Kadangi Jaltoje buvo paminėta Lietuva, tai susidomėjo tu dokumentų turiniu ir lietuvių. Pasigendama juose aiškumo ir bandoma atspėti, ar Rooseveltas, Churchillas ir Stalinas padarė kokį nutarimą Lietuvos klausimu, ar ne.

Reikia pasakyti, kad tuo buvo susirūpinta tuoj po Jaltos konferencijos, tiksliau sakant, jai dar beieinant. Pravers čia kai ką apie tai prisiminti.

Besirengiant "Trims Didiesiems" susirinkti 1945 m. vasario pradžioje Krymo vasarnamių srityje, Amerikos Lietuvių Taryba nutarė vykti į Washingtoną prieš pat Vasario šešioliktąją, tikėdamiesi, kad iki tos dienos konferencija jau bus pasibaigusi ir bus galima pasiteirauti valstybės departamente apie jos rezultatus; tuo pačiu žygiu norėta paminėti sostinėje Lietuvos nepriklausomybės sukaktį, atsilankius pas Lietuvos pasiuntinį.

Trys ALT Vykdomojo Komiteto nariai — pirmininkas L. Šimutis, sekretorius Dr. P. Grigaitis ir M. Vaidyla (tautininkai tada Taryboje nedalyvavo) — išvažiavo iš Chicago 1945 m. vasario 14 d. Jaltos konferencija pasibaigė vasario 11 d. ir bendras jos dalyvių komunikatas buvo tik ką paskelbtas. Jo turinyje buvo reikšmingų dalykų Lietuvos reikalų požiūriu: Curzono Linija buvo paskelbta, kaip rytinė atstatytinos nepriklausomos Lenkijos siena, — vadinasi, Lenkija netenka Vilniaus krašto, kurį ji buvo pagrobusi jėga 1920 m. spalio 9 d.; šiaurinis Rytprūsių kampas su Karaliaučium ir gulinčia prie jo ("adjacent") teritorija pavedamas valdyti Rusijai.

ALT pareigūnai susirūpino, ką reiškia šis Rytprūsių kampo atidavimas Stalinui? Lietuva (kartu su dviem kitom Pabaltijo valstybėm) atsiduria, kaip maiše, apsupta iš visų pusių rusų teritorija. Ar tai reiškia, kad Rooseveltas sutiko pripažinti Pabaltijo valstybių aneksiją, atsižadėdamas savo pirmesniojo nusistatymo, kad Lietuva turi būti laisva?

Buvo dvi nuomonės: taip ir ne. Važiuojant į Washingtoną, visą laiką ejo diskusijos. Jos atsinaujino ir pasidarė dar karštesnės, atvykus tenai kitiems ALT nariams bei Informacijos Centro štabui. Paskui jos buvo tęsiamos valstybės departamente.

ALT DELEGACIJOS PRIĖMIMAS

Amerikos Lietuvių Tarybos delegaciją iš 8 narių priėmė valstybės sekretoriaus padėjėjas James Dunn (vėliau buv. JAV ambasadorius Romoje). Prašomas paaiškinti, ką reiškia, ryšyje su Lietuvos padėtim, tas Jaltos nutarimas apie Karaliaučiaus sritį, jįsai pastebėjo negalintis tikrai pasakyti, bet užtikrino delegaciją, kad ad-

DR. A. DARGIS

Joną Biliūną atsimenant

(Tęsinys)

Taigi žadu šiais metais atbūti iš viso gyvenimo išpažintį arba spaviednį, butent, Manyt, jeigu Tamsta kada užrūstinau, prašau iš visos širdies man atleisti ir dovanoti... Bučiuoju Tamstos rankas, mylintis Jonas Biliūnas.

Ir pats paskutinis J. Biliūno laiškas, rašytas Rucevičiui, taip baigiamas:

"Sveikata eina blogyn. Nors gydytojai mėgsta žodžiais guosti, bet jų akys nemeleuoja".

Jis jau jautė, kad jo dienos suskaičytos ir artinasi mirtis, gyvenimo, sunkaus kelio galas.

J. Biliūnas, žmonos Julijos globojamas iki paskutinės valandos, mirė 1907 m. gruodžio 8 d., išgyvenęs vos 28 metus.

Man teko Zakopanėje aplankyti jo kapą. J. Biliūnas buvo jo žmonos lėšomis palaikomas Zakapanės kapinėse, prie bažnyčios, dešinėje įeinant į kapus, prie pat tvoros. Žmonos lėšomis taip pat pastatytas kuklus paminklas su užrašu:

Cia ilsisi
JONAS BILIŪNAS,
dailės mylėtojas
gimė 1879 m. kovo 3 d.
mirė 1907 m. gruodžio 8 d.

Kaip biografas apibūdina Jono Biliūno atsivertimą

V. Kapsukas rašo J. Biliūno biografijoje: "Negalima abejoti, kad B-nas prieš miršiant "sugrįžo prie Dievo". Juodosios reakcijos prislėgti, ieškojo jo tuomet daugelis ir rusų, ir lenkų apsvylusios inteligentijos; kiti tarėsi jį radę. Bet toksai naivus, toksai gražus, kaip pas J. Biliūną tikėjimas galėjo atsirasti tik tai ant mirties patalo pas nekaltą, kaip kūdikis, žmogų. Tikrai, jįsai, "besapnuodamas kūdikystės sapnais", tarytum pats kūdikis pavirto. Ar visiškai išnyko jo abejonės, man nėra žinoma. Bet negalima abejoti, kad jo tikėjimas didei skyrėsi nuo viešpataujančio krikščionių tikėjimo. Tai, galima sakyti, diena ir naktis. Kad ir jis patsisūzdina ir skaito katalikų knygas, kad ir rengiasi atlikti išpažintį iš viso gyvenimo, vienok jo tikėjimas — tai ne kitatikių ir netikėlių neapykantos tikėjimas, ne išnaudotojų tikėjimas, ne įrankis žmonėms savo rankose laikyti. Bent koks sąžinės varžymas jam po senovės buvo šlykštus. Jo Dievas — tai ne kraujo ir ašarų klanų Dievas, o meilės ir tobulumo Dievas. Klerikalai jis nė vienai valandėlei nebuvo likęs. Tarp jo artimųjų draugų iki pačiai mirčiai buvo materialistų, netikėlių (Bekampis ir kiti). Jįsai visur tikrai tikrumo ir sielos tyrumo ieškojo. Jį traukė prie savęs pilni doros augštumo šventųjų gyvenimai, bet dorų, prakliniausių jausmais žmonių jįsai matė

ir tarp netikėlių. Jis pats, ir netikėlis būdamas, daug dorešnis ir grynesnis buvo, negu daugelis tikinčiųjų. Vaizgantas mato B-ną beletristikoj ir liaiškuose "gryniausiu ir teisingiausiu sielų". Aš sutinku su tuo. Bet kas šiandien išdrįs sakyti, kad Liepoju, Šiauliuose, Panevėžijū budamas, jis neturėjo tokios-pat praklinios sielos, kad jis ten prakliniausių jausmais ir troškimais vedinas dirbo? Vienok tai neklūdė tu paties Vaizganto redaguotam "Tėvynės Sargui" paskutiniaisiais žodžiais šmeižti B-ną ir jo draugas be jokios išimties".

Kur J. Biliūnas norėjo amžinai išsėsti? Iš jo pirmųjų eilėraščių, kuriuos dar Liepojaus gimnazijoje būdamas rašė, liko toks:

Kad numirsiu, man' pakaskit
Ant šventosios upės kranto:
Kad matytų kapas sodžių,
Kūdikėlis kur užaugau,
Kad girdėtų tą dainele,
Motinėle ką dainavo,
Kai ant kelių mažą migdė,
Ar lopšijj mane lingavo...

Sunkios ligos, džiovos slegiamas, J. Biliūnas vis daugiau ir daugiau prisimena kūdikystės laikus. Jis 1905 m., rašydamas "Kūdikystės aidą" eiles, sako:
Kaip brangūs man tie kloniai numylėti,
Šventoji upė ir aplink miškai,
Ant krantė sodžius stovintis augštai,
Kur mano metai pralėkė saulėti,
Ten, mažas būdamas, mėgau rioglinėti,

APŽVALGA

F. D. ROOSEVELTAS BUVO SVEIKAS

Beveik visi, komentuodami Jaltos konferencijos nutarimus, bando išaiškinti velionies Roosevelto nuolaidas Rusijos diktatoriui tuo, kad tuometinis JAV prezidentas buvęs ligonis. Jisai nesugebėjęs atsilaukyti prieš gudrųjį Staliną, nes dėl susilpnėjusios jo sveikatos nebeveikęs kaip reikiant jo protas. Iš tiesų, praėjus vos 10 savaitėm po Jaltos, Franklin D. Roosevelt mirė.

Bet vice-admirolas Ross T. McIntire, buvęs asmeninis prezidento Roosevelt gydytojas, sako, kad tos kalbos apie velionies ligą neturi pagrindo. Admirolas McIntire yra vienas žymiausių Amerikos chirurgų. Jisai neseniai gavo paskyrimą, kaip Tarptautinės Chirurgų Kolegijos (International College of Surgeons) administracinis direktorius.

Adm. McIntire, atsakydamas į spaudos atstovų paklausimą, pareiškė:

"Prezidentas Rooseveltas buvo pilnai atsakingas už savo veiksmus Jaltoje. Jisai buvo fiziškai pailsęs, bet protškai toks jūdrus, kokį aš esu jį bet kada matęs".

Rooseveltas atrodė labai sumenkėjęs, nes jisai buvo persirgęs influencija ir bronchitu ir, gydytojui patarus, jisai mažiau valgė, norėdamas suliepsėti; rezultate, jo svoris sumažėjo net per daug — 15 svarų.

Roosevelto gydytojas sako, kad nuo influencos jisai buvo visiškai išgijęs, ir kai jisai, sugrįžęs iš Jaltos, rengėsi vykti į Warm Springs pasilsėti, jo sveikata patikrino 8 gydytojai. Jie nepastebėjo jokio ženklo, kad jo gyvatis pavojų. Balandžio 12 d. (1945 m.) Rooseveltas staigiai mirė nuo kraujoplūdžio smegenyse.

Adm. mano, kad Rooseveltas buvo patenkintas Jaltos susitarimais, nes jisai jautėsi pasiekęs visa tai, kas jam rūpėjo; kad Rusija stotų į karą prieš Japoniją, kad Stalinas prižadėtų remti Chiang Kai-sheką ir kad Lenkija atgautų pilną suverenumą. Bėda buvo ta, kad amerikiečiai tada nežinojo, jogei jie turi reikalą "su sąjungininku, kuris pasirašęs susitarimus, neturėjo intencijos jų laikytis".

Žodžiu, Stalinas Rooseveltą (ir Churchillą) apgavo. Iš to reikėtų pasimokyti, kad komunistų prizadais negalima pasitikėti.

Tai labai teisinga mintis. Deja, daugelis dar iki šiol nenori jos suprasti.

Skaitytojų Balsai

Kovo 21, 53

Ponui Dr. P. Grigaičiui c/o "Naujienos" Chicago, Ill.

Pro memoria

Gerb. Pone Redaktoriau, skaitydamas "Naujienu" pirmadienio 67 numeryje Jūsų vedamąjį ir palyginęs Jaltos dokumentus, paskelbtus New York Times, aš vistik turiu įspūdį, kad jau tada Lietuva buvo pripažinta kaip Sovietinė respublika, nes kitaip kur nors ten pralįstų bent mintis, kad ji tokia nėra. Atvirksčiai, nei Čurčilis nei Ruzveltas niekur nepadarė net mažiausio priekauso Jaltos konferencijos metu, kad Lietuva turėtų būti nepriklausoma. Pagaliau ir dabartinio New Yorko gubernatoriaus pareiškimas, kad SSSR turi laikytis 1941 metų sienų tai dar labiau kristalizuoja. Taigi, mano supratimu, Ruzveltas, būdamas ligonis, tada ne tik kad nesirūpino Lenkija, bet juo labiau buvo pamiršęs Lietuvos reikalus. Tatai dar labiau turėtų paaiškinti, kai bus paskelbti Potsdamo konferencijos dokumentai, kur buvo nustatyta Rytprūsių siena, aiškiai paliekant Lietuvą Sovietų pusėje.

Atrodo, kad tarp 1940 metų Ruzvelto pareiškimo ir vėlesnių aktų bus kas nors įvykę. Jeigu Jūs apie tai žinotumėt, būtų įdomu ne tik man, bet ir kitiems "Naujienu" skaitytojams sužinoti.

Su geriausiais Jums linkėjimais!

Jūs Dr. J. Gudauskas

Keletas žodžių dėl Dr. J. Gudausko "Pro memoria".

Apie F. D. Roosevelto sveikatos stovį Jaltoje įdomių pareiškimų padarė buvęs jo gydytojas adm. McIntire, kurio žodžiai yra cituojami šios dienos "N." Apžvalgoje.

Tiesa, kad nei Rooseveltas, nei Churchillas, sprendžiant iš Jaltos dokumentų, nekėlė balsą prieš SSRS delegacijos teigimą, jog Lietuva esanti "sovietinė respublika", bet ginčams šituo klausimu išnyko pagrindas, kai Stalinas atsiėmė savo pasiūlymą suteikti Lietuvai nario teises Jungtinių Tautų organizacijoje. Lietuvos klausimas iš viso nebuvo Jaltos konferencijos darbotvarkėje.

Lietuvos pripažinimas "sovietine respublika" būtų reiškęs tam tikrą aktą, paneigiantį JAV nusistatymą, paskelbtą 1940 m. liepos 23 d. Tą dieną valstybės sekretoriaus pava-

ATTISAISYMAS

Straipsnyje "Apie 1905-6 metų atsiminimus" (vakar "Naujienoje") paskutinėje skiltyje pasakytą, kad P. Grigaitis "iš kalėjimo pabėgo 1906 m. birželio 6 d.". Turėjo būt: birželio 12 d.

duotojo Sumner Welles vardu buvo paskelbtas pareiškimas, smerkiantis Lietuvos, Latvijos ir Estijos pagrobimą. Jokio akto, kuris pakeistų šitą oficialiai ir viešai pareiktą JAV nusistatymą, Jaltoje nebuvo padaryta.

Reikia manyti, kad nebuvo ir anksčiau, tarp 1940 m. ir 1945 m., nes Washingtone Lietuvos pasiuntinybė turėjo visas diplomatinės teises.

Galima dar pridurti, kad Jaltoje nebuvo sprendžiami nei Rusijos, nei Rytprūsių sienų klausimai. Buvo susitarta dėl administracinio teritorijų padalinimo karo stovio metu, o sienų klausimai palikti Taiokos Konferencijai po karo.

"Naujienu" Redakcija

Alaus rehabilitacija

Blaivinknų pozicijas smarkiai pakirto žinomojo Muencheno gydytojo ir vitaminų tyrinėtojo Dr. Wilhelmo Stepp senesniai padaryti pareiškimai, kurie sako, kad alus yra ne tik malonus, bet ir sveikas gėrimas.

Šio mokslinuko teigimu, aluje yra ne tik žymūs kiekiai organizmo statybai reikalingų medžiagų, kaip alkoholis, anglies rūgštis, vynuogių cukrus, baltymai, bet ir du pagrindiniai vitamainai, kurie retai surandami kitose maisto medžiagose. Dėl tų vitaminų, kuriuos Dr. Stepp vadina "laktoflavinu" ir "nikotino rūgštimi", stokos atsiranda organizme liga, vadinama "pellagra". Pažymėtina, kad "pellagra" žinoma tik tuose kraštuose, kuriuose alus nėra populiarus: pietinėse JAV srityse, Pietų Amerikoje, Pietų Europoje, Egipte ir Kinijoje.

Mokslininkas sako, kad prieš 60 metų alus dažnai įeidavo į gydytojų vartojamus vaistus vidurių sutrikimas gydyti. Vėliau buvo jo reikšmė medicinai paneigta. Bet naujausi tyrinėjimai parodė, kad, iš tikrųjų, alus yra gydomoji priemonė, ypač turintiems virškinimo negalavimų.

* Prie žalios šviesos išstatymas leidžia jums eiti per gatvę, bet susisiekimo nelaimių statistika rodo, kad įstatymas ne visada garantuoja saugumą. Eidami per gatvę, srugokitės sukančių mašinų... Saugumas reikalauja, kad eitumėte per gatvę tik prie kampu.

Žasis ganydamas dainavau linksmai:

Buvau laimingas, nors verkiau dažnai... Kitoje vietoje jis 1906m., vietoje prakalbos į "Liūdna pasaką", rašo: "O, Romuta", jauniosios mano dienos! Kaip melsvam ore gervės, nykstat jus tik tai ką pasirodžiusios. Žiūriu int jus pralėkusias, kaip int gražų sapną, ir matau tik, kad jau artinas ruduo mano gyvenimo. O, Romuta! kodėl nepažinau tavęs da mažutis, nekaltas budamas? Tada tokios gražios, laimingos buvo dienos. Butume už rankų susitvėrę. Šventosios pakranciais vaikščioję, lakštingalės giesmių klause. Bučiau tave po miškus ir krūmus išvedžiojęs, paukščių lizdus parodęs, insirpusių uogų parinkęs. Bet tu būvai toli nuo manęs, toli, ir aš net nežinojau, kad tu gyvenai pasaulyje..."

J. Biliūnas, ligos prislėgtas, visas savo mintis nukreipė į šventosios pakrantes. Ten jis norėtų amžinai išsėsti "ant šventosios upės kranto".

Likimas nulėmė, kad J. Biliūnas mirė toli nuo šventosios pakrantių, prie Karpatų kalnų.

Dar 1908 m. Vilniuje buvo kilęs ginčas, kas turi statyti J. Biliūniui paminklą. "Vilties" Nr. 22 viena vilnietė panelė parašė laišką, kad neleistų jo žmonai statyti paminklą. J. Biliūno žmona Julija minklą Zakopanėje. I šį laišką žmonos brolis A. Janulaitis "Vilniaus Žinių" Nr. 49 J. Biliūno višiemis

tokiems garbintojams labai karčiai atsakė. Viena maža ištrauka daug ką pasako:

"Neatėjo galvon niekam, kodėl taip anksti mirė J. Biliūnas. Jeigu rūpi tautos literatūra, tai reikėtų pažiūrėti, bene yra ir daugiau tokių kandidatų eiti J. Biliūno pėdomis. Mirs ir kiti, gilinė palengva piaus naujas aukas. O visuomenė dejuos, rinks aukas šermenims, pakasynoms, dejuodami apie bausių tautos literatūros nuostolį. Greitai nusiramins, paminklus bestatydami, tėvynės labai akmenis beritindami. Gera pramoga. Laukia naujų..."

1928 m. J. Biliūno 20 m. mirties sukakties proga Kaune buvo iškelta mintis "įvykdyti J. Biliūno" pageidavimą "išsėsti amžinai ant šventosios kranto".

Iš Kauno literatūros draugijos narių ir kitų buvo sudarytas komitetas J. Biliūno palaikyti pargabinti į Zakapanę ir Lietuvą. Įtempti diplomatiniai santykiai tarp Lietuvos ir Lenkijos neleido tuomet tos minties įvykdyti. Tik po diplomatinių santykių tarp Lietuvos ir Lenkijos atstatymo pastaikė progą tą mintį atgaivinti. 1939 m. gegužės mėnesį vyko į Lenkiją Lietuvos gydytojų ekskursija susipažinti su lenkų gydytojais. Varšuvoje ejo lenkų gydytojų susaivimas. Iš Varšuvos Lietuvos gydytojams buvo suruošta ekskursija po visą Lenkiją. Toji ekskursija aplankė ir Zakapanės sanatorijas. Zakopanėje mes, lietuviai gydytojai, aplankėme ir Jono Biliūno kapą.

SPORTO PASAULIS

Redaguoja:
REDAKČINIS KOLEKTYVAS

Rankraščius siusti: SPORTO PASAULIS
2715 W. 39th Place, Chicago, Ill. arba 2325 So. 11th St., Milwaukee, Wis.

A'sak. Redaktorius:
BR KETURAKIS

BR. KETURAKIS

SPORTO VIETA KULTŪROJE

(Atsakymas prof. V. Žemkalniui)

Kartais mes stebimės vieno ar kito kultūrininko bei visuomenininko tam tikra pasyvia laikyvena bendruomenės reikalų tvarkyme, bet ypatingai neigiamai mus paveikia pačių akademikų viešas minties pareiškimas tokiais klausimais kaip pav. sporto reikalingumas, kur nepagrįstas minties polėkis deda šešėlį ne tik to asmens skleidžiamai paaušdinti, bet ir apamai pavaiduoja visos inteligentijos siaurą galvoseną tuo klausimu.

"Nepriklausomos Lietuvos" laidoje iš š. m. sausio m. 26 d. Spaudos Apžvalgos kertele, buvo pateiktas nuomonų skirtumai tarp dailininko p. Kazoko ir prof. V. Žemkalnio. Ten pat išeinant reikalaujama, kad būtų išaiškinti ir australietis, lietuvis sportininkas, A. Laukaitis. Išdėstęs savo pažiūras dėl jaunimo auklėjimo, prof. V. Ž. pasisako prieš sportuojantį jaunimą ir sporto reikšmę taip apibūdina:

"Sporto taškai" yra taip pat tik pavieniai epizodai, kurie veikia mases tam tikrais momentais nenubrėždami kultūros istorijoje nei brūkšnelio".

Tai pagrįdint apibūdinimo mintis, kurios tekstas įsakmiai nurodo gerb. akademiko tvirtą įsitikinimą. Įsitikinimą tvirtai, bet nepagrįstą, atsilikusių nuo bendros kultūrinės raidos pradmenų ir įsitikinimą, kurio klaidingumu niekas neabejoja. Mes ir norime gerb. p. prof. V. Ž. rodyti ką kalba, moka, veikia ir įrodo sportinis sąjūdis viso pasaulio žemynuose ir kaip jį vertina puoselėja ir ugdo kultūringos tautos. Tuo pačiu bus pateikta ir nuomonės pasaulio mokslo vyrų, kur aiškina sporto ir fiz. lavinimo naudą kultūringame gyvenime.

Tat ir pradėdame.

Štai po ranka jubiliejinis Grazo universiteto leidinys šiuo pavadinimu: "Fiziškas auklėjimas kultūroje". Tai mokslinė šios srities knyga, kur nagrinėjami sportinio aktyvumo prada moksliniu, kultūrinio bei pedagoginio požiūriais ir visų tų straipsnių autoriai yra akademikai (profesorai ir prof. daktarai). Nejaugi tas mokslinis ansamblis vyrų nepažįsta sportinio naudingumo vaidmens, kad jam skiria tokia vieta, kur jis yra žinoma kaip pažangiausia mokslinė gimnastikos, plačiąja prasme natūraliosios, ugdytoja, kurios vardas asmenų Dr. Gaulhofer ir Dr. Margarete Streicher gerbiamai visame pasaulyje. Jų vardas fiz. lavinimo lauke nei kiek nemažiau žinomas pasaulyje, kaip ir kitų žymių asmenybų. Fiz. lavinimo ir sporte atsispindi gyvastingumas visos tautos ir tuo parodoma tautos kultūrinio subrendimo laipsnis (prof. Josef Recla). Prof. Dr. Hermann Altrock, kuris žymus visame pasaulyje kaip kultūrinės pedagogikos aiškintojas, apie sportą taip atsiliepa: "Sportas yra ne tik kultūrinis veiksnys, bet kultūrą kūręs elementas". Sportas faktiškai nieko neima iš kultūros lobyno, bet jį lobyną vis deda savo kraiti, kuris reikišias savanoriškų asmenybės ugdymu kuri išplaukia žaidimu, lavinimosi ir varžybų formoje.

Olandas (mokslininkas) Johan Huizinga, savo kultūros istorinėje

Essay, "Homo ludens", vaizdžiai nupiešia žaismo esmę, kuri jo tvirtinimu, yra aktyvas kultūros lygio kėlimui. Tai čia pasisakymai daugumoje tų mokslo vyrų — akademikų, kuriems ši sritis yra artimai pažįstama iš mokslinės ir praktinės gyvenimo puses stebint. Paklausykime kokių atsiliepimų apie sportą duoda kiti mokslo vyrai, kaip istorikai, sociologai, filosofai, psichologai ir pagaliau pedagogai.

Univ. prof. Dr. Willy Hollpach (Heidelberg), savo moksliniame referate laikytam 1950 Koelno sporto atstovų tarptautiniame kongrese, kalbėdamas apie kūno ir dvasios santykiavimą žmogaus auklėjime, labai gyvai atvaizduoja sporto reikalingumą.

Didžiausias pasikeitimas auklėjime pasirodys tuojau, nes sportas yra įrodomuoju vitalizmo šaką paimsime, kokią mes mokyklą benorėtume sukurti, fiz. lavinimas ir sportas turi eiti lygia greta visų kitų auklėjimo ir tobulinimo priemonių. Jeigu šalia to vertinimo akademijai ir visame pasaulyje esančių mokslo institutų, kurie ruošia kadra šio aktyvaus kultūrinio veiksnio plitimui, mėginsime pridėti dar paties sporto vainikavimo procesą, kurį švenčiame olimpiadu, įvairių tarpvalstybinių ir krašto pirmenybių metu, tai bus imponantiška grandinė jaunimo aktingumo, kuris per sportą ieško asmenybės išlyginimo. Išlyginimo, nuskaidrinimo, nes dabartinis laikotarpis ir eilė karų žmonių nuvertino. Klysta gerb. prof. V. Ž. teigdamas, kad varžybose jis mato tik klykiančią minią, go-džiai siekiančią matyti jėgos pademonstravimo. Ne, minia renkasi pamatyti sportininkų dvasinių ir fiz. galių egzaminą. Jei tokia minia klykia ir laukiniškai šaukia, tai tas tik įrodo tautos kultūringumo stoką, kuri dar nesugeba aprepti sporto varžybų prasmingumo.

Sportas savyje slepia didelę inteligencijos šaknį, kuri jau praskynė kelią ir abuojiškumui. Kokia linkme mes norėsimė pasukti šį kultūrinės eigos laikrodį, tokia jis ir eis. Nuo tautos inteligentiškumo ir viešosios nuomonės suformavimo priklauso ir sportinis kelio teisingumas. Jo idėjiniai pradai yra visiems lygi ir pastovi dogma, bet jei kas nori pakreipti savanaudiškumo pusėn, kaip profesionalizmo gerbimas, jaunimo ruošimas karui ir kt., tai tas nusižengia ir bendram visos žmonijos kultūringumui. Analoginiai panašios apraiškos galima pritaikinti ir kitoms kultūrinio gyvenimo sritims, kur viskas yra surėminama ir tarnauna tik siauriems vyriausybės ar tautos uždaviniam.

Ten pat gerb. prof. V. Ž. pavaiduoja, kad garsūs rašytojai ar kiti kultūrininkai žymiai daugiau iškelia tautų vardą, negu sportas. Pirmiausiai sportas neįstatomas kaip reprezentacija, nes būtų per žemas tikslas, o esantis tarptautinis rungtyniavimas ar olimpiados t. y. sportinės idėjos plėtimo pavaidavimas aktینگame veiksmė — varžybose. Juo ši idėja sveikesnė ir nėra už-

dara, kaip pats sportinis varžybų pradai reikalauja, juo ji daugiau pasitarnauja žmonijai. Mūsų nuomone, tokie sportininkai kaip suomiai Kohlemainen ir Nurni, Ballangrud ir Thunberg, Nilsson, Erickson, Haegg ir Strandli, daugiau pasako apie skandinavų tautas, negu ir pati Nobelio premija. Toje pat Australijoje vardai Marjorie Jackson, John Landy daug geriau žinomi pasaulyje negu kitas kuris mokslininkas ar diplomatas.

Šiandien tik 70 tautų yra IOC žinioje, kaip aktyviųjų sporto puoselėtojų, o kur gi FIFA ir kitos sporto šakų pasaulinės organizacijos, kurių veikimas suraumoje apjungia virš 100 milijonų sportininkų su plačiu moksliniu kadru, institucijomis, tyrimo kabinetais ir visa eile pagalbinių organų. Kas gi tai yra! Ar tai ne tautų kultūringumo žymė ir ar ne sportas tą veiklą iššaukia, kurios gyvybingumo pulsas — jaunimas. Todėl ir stebėtina darosi, kad mūsų gerb. akademikas prof. V. Ž. taip nepagrįstai galvoja, o žinoma, jo nuomone dalis lyg ir pasisavina, priima.

Mes manome, kad šie argumentai pilnai įrodo autoriaus klaidingumą, nes dabartinis gyvenimas duoda dar daugiau gražesnių pavyzdžių, kur sportinis sąjūdis, kaip vieno pasaulio sąjūdis, yra gražiausiu taikos simboliu laikomas. Šie bendri apmatai tebūna gilesniam apmąstymui visų tų, kurie nepagrįstais argumentais nori nuvertinti sportinės raidos naudingumą kultūros kely.

Įdomesnės sporto žinios

Pan-Amerikos žaidimai jau užsibaigė ir neoficialiu taškų vertinimu laimėtoja tapo JAV. Ypačinga nelaukta sensacija tai dviejų pasaulinių rekordų kritimas. Šie bendri apmatai tebūna gilesniam apmąstymui visų tų, kurie nepagrįstais argumentais nori nuvertinti sportinės raidos naudingumą kultūros kely.

Amerikiečių sprintų elitai, visai nelaukta ir su milžiniška pasekme, 45,4 sek., pateikia 400 mtr. bėgimo naują pasaulinį rek. Juodukas Lou Jones 2/10 sek. baigmėje darydamas suolį juostelės link, laimi I v. ir pasaulinį rek.

Visi mėtymai ir šuoliai atitel amerikiečiams. Techniškos visų žaidimų pasekmės bus paduotos vėliau. II-je v. liko Argentina. Tenka pridurti, kad beisbole

amerikonai pralaimėjo tris susitikimus ir į baigmę nepateko. Favoritas — Dominikonų respublika.

Didžiausią nusivylimą pateikė garsusis Wes Santee, nes savo nuotoly 1,500 metr. pralaimėjo argentiniečiui Miranda. Laikas nugalėtojo 3:53,2 min.

PRANEŠIMAI

Vidurinių Vakarų Sporto Apygardos Komiteto pranešimas Nr. 14

Apygardinės jaunių ir jaunučių krepšinio pirmenybės

1. Apygardinės jaunių ir jaunučių 1955 metų krepšinio pirmenybės įvyks š. m. balandžio mėn. 23—24 d. Clevelande. Pirmenybių rengėjas yra Vid. Vakarų Sporto Apyg. K-tas, talkininkaujant Clevelando LSK Žaibui.

2. Jaunių klasei priklauso gimusieji ne anksčiau 1936 m. sausio mėn. 1 d., jaunučių klasei — gimusieji ne anksčiau 1940 m. sausio mėn. 1 d.

3. Pirmenybėse gali dalyvauti tik apygardai priklausa ir FAS K-te registruoti lietuvių sporto klubai. Kiekvienas žaidėjas privalo turėti galiojančią FAS K-to sportininko registracijos kortelę.

4. Dalyvių registracija atliekama užpildant atitinkamus registracijos lapus, kurie, kartu su pirmenybių nuostatais ir kitomis informacijomis bus išsiuntinėti visiems FAS K-te registruotiems apygardos sporto klubams. FAS K-te neregistruoti sporto klubai, ar kitos organizacijos, norinčios savo komandas užregistruoti dalyvauti pirmenybėse, yra prašomos kreiptis į apygardos komitetai reikalingiems registracijos formulams atlikti. Registracija atliekama ir papildomos informacijos gaunamos šiuo adresu: A. Bielskus, 771 E. 91st St., Cleveland 8, Ohio. Registracijos terminas: balandžio mėn. 15 d. VVSAS-kas

Vid. Vakarų Sporto Apygardos Komiteto pranešimas Nr. 15

Apygardinės Cross-country pirmenybės

Apygardinės Cross-country bėgimo pirmenybės yra numatytos pravesti š. m. balandžio mėn. 17 d. Chicagoje. Atsižvelgiant į numatomą nedidelį dalyvių skaičių pirmenybės bus vykdomos tik vyrų klaseje, užtat nuotolis bus parinktas atitinkamai mažesnis

(ne daugiau 2 mylių), kad galėtų jaunieji dalyvauti.

2. Apygardos Komiteto pavedimu pirmenybes rengia Chicagos apylinkės sporto komitetas.

3. Pirmenybėse gali dalyvauti tik apygardai priklausa ir FAS K-te registruoti lietuvių sporto klubai ir pavieniai sportininkai.

4. Varžybos bus vertinamos individualiai ir komandiniai. Komandiniai sudaro 3 asmenys. Komandiniai vertinami bus skaitoma 1 baudos taškas už 1 vietą, 2 baudos taškai už 2 vietą ir t. t. Komanda surinkusi mažiausia baudos taškų bus skaitoma laimėtojai.

5. Registracija atliekama per sporto klubus arba tiesioginiai pas rengėjus, užpildant atitinkamus registracijos lapus, kurie, kartu su varžybų nuostatais ir mulkesnėmis informacijomis bus išsiuntinėti visiems FAS K-te registruotiems apygardos sporto klubams. Klubams nepriklausa sportininkai norintys pirmenybėse dalyvauti kreipiasi pas rengėjus arba į artimiausią sporto klubą registracijos formulams atlikti. Registracija atliekama iki balandžio mėn. 10 d. šiuo adresu: E. Vengjanskas, 6100 So. Peoria Ave., Chicago 21, Ill. VVSAS-kas

Vid. Vakarų Sporto Apygardos Komitetas praneša:

Apygardinės stalų teniso pirmenybės greičiausiai bus praveistos Chicagoje, kartu su vyrų ir moterų kamuolio žaidimų pirmenybėmis. Galutinas sprendimas bus atskiru oficialiu pranešimu paskelbtas sekantį savaitę, susitarus su sporto klubais ir rengėjais.

Vyrai gali pasirinkti tarnybą

— Primenu visiems jauniems vyrams, kad High School baigusieji gali pasirinkti vieną iš 87 techninių mokyklų pirma, negu jie bus prisaikdinti karo tarnybai, — pareiškė Master Sergeant Anthony Bujanowski, kuris vadovauja Armijos ir Aviacijos Rekrutavimo Istaigai, esančiai 1831 Blue Island Avenue. Rekrutavimo Istaiga dabar yra atdara pirmadienio ir ketvirtadienio vakarais iki 9:30 P. M., kad dirbantieji arba kitais dalykais užimti jaunuoliai galėtų jį užteiti ir pasiteirauti. Informacijų taip pat galima gauti jei patefonuosite TA 9-2242.

SHULMISTRAS & CO. Insurance — Real Estate 4004 So. Archer Ave., Chicago 32, Ill. LAfayette 3-6300

Parduodame ir administruojame nuosavybes, duodame patarimus investuotojams, padedame sutvarkyti paskolas, notarizuojame dokumentus.

APARATŲ SUTAISYMAS dirbtuvėse ir namuose atliekamas patyrusių inžinierių. Sąžiningas ir geras patarimų garantuotas.

DAINA TELEVISION sales-service 3120 S. Halsted - DA-6-6887

GROUND OBSERVER CORPS CALL CIVIL DEFENSE

Lietuvių Taupymo ir Skolinimo Bendrovių Lygos Narys
kuriose kiekvieno santaupos yra apdraustos iki \$10,000.00, o namų paskolos duodamos lengvomis sąlygomis.

CHICAGO SAVINGS & LOAN ASSN.
6234 SOUTH WESTERN AVE. CHICAGO 36, ILLINOIS

CRANE SAVINGS & LOAN ASSN.
2555 WEST 47th STREET CHICAGO 32, ILLINOIS

DISTRICT SAVINGS & LOAN ASSN.
8430 SOUTH HALSTED STREET CHICAGO 8, ILLINOIS

ST. ANTHONY SAVINGS & LOAN ASSN.
1447 SOUTH 49th COURT CINCERO 50, ILLINOIS

UNIVERSAL SAVINGS & LOAN ASSN.
1800 SOUTH HALSTED STREET CHICAGO 8, ILLINOIS

Susivienijimas Lietuvių Amerikoje KVICIJA VISUS I BENDRA LIETUVYBES DARBA

PRIKLAUSYTI! Susivienijime Lietuvių Amerikoje, tai susijungti su savo broliais ir sesėmis bendram lietuviybės išlaikymo darbai ir kovai už gražią Lietuvos ateitį.

LIETUVYBES SLA VAJUS, prasidėjęs Vasario 16-tą, suteikia įstojimo i SLA lengvatas visiems naujai įstojantiems. Pasiūduokite šia proga.

APDRAUDA Susivienijime Lietuvių Amerikoje yra parankiausia, pigiausia ir tikriausia — sujungta su fraternalėmis naudinomis. SLA apdraudą pagelbės Jums ir jūsų šeimai nelaimėje.

SLA VEIKLA ir jo tikslai bei praityje nuveikti darbai ir pasiekti tuojau nemokamai, jei parašysit SLA Sekretoriui:

DR. M. J. VINIKAS
307 W. 30th Street, New York 1, N. Y.

1945 — 10 METŲ — 1955
SUKAKTUVĖS

STEPHENS LIQUORS

NEPAPRASTAS IŠPARDAVIMAS
4134-36 Archer Ave. (kamp. Francisco gat.)

IMPORUOTAS ALUS	OLD TAYLOR—OLD CROW OLD GRAND DAD
DORMUNDER HANSA, CARLSBERG (Daniskas) EDELPILS (Westphalia) EDELPILS (Westphalia) 24 cans — dėžė \$666	100 proof Bonded Whiskey Reguliarė kaina \$6.39. Dabar \$485
MUSCATEL—PORT—SHERRY 20% VYNAS 20% Kvorta 69c. Gallonas \$239	AVIEČIŲ, BRAŠKIŲ, VYSNIŲ, PERSIKŲ, APRIKOSU LIKERIAI — 5th \$289
30 metų senumo Prancūziškas ARMOGNAC BRANDY — 5th \$595	Importuotas Itališkas VERMOUTH, kvorta \$129
MARTEL V. S. O. P. (geresnioji) — 5th \$529	Importuotas BORDEAUX vynas — 5th 98c
MARTEL 3 Star Cognac Reguliarė kaina \$8.44 5th \$595	Importuotas SAUTERNE vynas — 5th \$169
ASBACH URALT Vokiškas Cognac, 3 puspantės \$459	7 metų senumo RUM 5th \$289
ANDRE DUVAL V. S. O. P. Prancūziškas Cognac 5th \$329	DOMINION TEN 6 metų Canadian Whiskey 5th \$429
A L U S	V O D K A 5th \$289
FOX DE LUXE—EDELWEIS Dėžė — 24 buteliai \$259	DIDELIS PASIRINKIMAS AMERIKONIŠKOS DĖGINES \$289
Dėžė — 12 kvortų \$309	PHILADELPHIA, KINSEY, TOM BURNS, BLACK GOLD, OLD LOG CABIN, GUCKENHEIMER, OLD ROSE.
Dėžė — 24 cans \$319	

Free Parking Mūsų Dideliame Sklype

Chicagos Lietuvių Auditorija
3133 So. Halsted Street
Victory 2-6172

ŠIU METŲ KOVO 27 DIENĄ RUOŠIA
ESTŲ-LIETUVIŲ KONCERTĄ
Dalyvauja estų tenoras EEDO KARRISOO, ALGIRDAS BRAZIS, M. KRIPKAUSKIENĖ, ONA SKEVERIČTĖ

GEROS ARIJOS, DUETAI
Biletai \$2.00 — Moksleiviams \$1.50
Pradžią 4:30 valandą vakaro
Akompanuoja muzikas VL. JAKUBENAS ir pianistė GENOVAITE ALEKSUNAITE

Lietuvių mergaičių chorui 15 metų

Atskiros tautos vertė ir slavis pasaulio tautų šeimoje priklausė ne nuo jos gyventojų skaičiaus, valdomos žemės ploto ar turimų turtų, o nuo turimų kultūrinių ir dvasinių tautos vertybių. Mažoji 4 milijonų šveicarų tauta, Alpių kalnų suola paslaudoje, iki šiol pasaulio forumame daugiau svėrė už milijoninę žemės plotę gyvenančią 500 milijonų kinų tautą. Mažytė senoji graikų tauta amžinai liks kultūros istorijos lapuose už paliktas nemirštančias kultūrinės vertybes. Taigi maža ir savo mediaginiai turtais nepasizyminti tauta gali būti didi ir galinga savo kultūriniais ir dvasiniais turtais.

Mūsų stiprybė kultūrinė

Lietuvių tauta ir pasaulio tautų šeima atėjo netuščiomis rankomis. Ji atėjo su savo gražiomis dainomis, su savo sena ir gražia kalba, su turtingu liaudies menu ir su kitomis kultūrinėmis ir dvasinėmis vertybėmis.

Šiandien lietuvių tautos kultūriniam augimui sąlygos nėra palankios. Tėvynė okupuota. Dalis tautos išblaškyta plačiajame pasaulyje. Jei žvilgtelėsime į Ameriką, pamatysime, kad, nors ir sunkiose sąlygose, lietuvių kultūrinis augimas ir stiprėjimas nėra sustojęs. JAV turime nemažą kultūrininkų, kurie dirba ir kuria. Čia veikia kultūrinių ir sporto organizacijų. Nemažą pasirodymo laikraščiu, žurnalų ir knygų. Veikia mokyklos, teatralų grupės, chorai, tautinių šokių šokėjų būreliai ir t. t. Tai vis mūsų tautos kultūrinės vertybės, kurias reikia branginti, ugdyti ir stiprinti.

Lietuva yra žinoma dainų šalis, ir todėl Lietuvoje, o taipgi ir čia, Amerikoje, viena iš lietuvių kultūrinio reikšimosi formų yra lietuviški chorai. Jų Amerikoje turime nemažą; jų amžius ir meninis lygis yra nevienodas.

Aukšto lygio choras

Vienas iš pajėgiausių lietuvių chorų Amerikoje yra Chicagoje veikias jau nuo 1940 m. ir muzikės Alice Stephens vadovaujamas mergaičių choras. Taigi šiais metais sueina 15 metų, kaip šis choras veikia, visą laiką be pertraukos vadovaujamas muzikės Al. Stephens. Ši 15 m. sukaktis yra reikšminga mūsų kultūriniam gyvenime, ir todėl pro ją tylomis negalima praieiti.

Tai, tur būt, vienintelis lietuvių

vaičių choras, kuris turi tokią gerą balsinę medžiagą, jog beveik kiekviena dainininkė gali pasirodyti soliste. Choras yra pasiekęs labai aukštą meninį lygį ir per tuos penkiolika metų jis daug kartų yra pasirodęs scenoje su savo aukšto meninio lygio koncertais, kuriais turėjo gausios progos pasigėrėti tiek lietuviai, tiek ir kitų tautybių čikagiečiai. Tai pirmas lietuvių choras, kuris keletą kartų yra dainavęs Chicago Grant Parko koncertuose dešimttūkstantinėms čikagiečių klausytojų minioms. Pirmas, kuris koncertavo pirmosiose televizijų programose ir pirmas choras, kuriam buvo atidarytos Chicago Orchestra Hall durys. Chicago didžioji spauda choro pasirodymus šiltai yra sutikusi ir palankiai įvertinusi. Manau, kad kiekvienas lietuvis, kada tik pamato koncertuose dainuojant šias gražias ir malonias dainininkes, kurių 90%, kaip ir pati vadovė Al. Stephens, čia yra gimusios ir augusios, pajunta savijęs pasididžiavimo jausmą, kad turime Amerikoje tokio aukšto meninio lygio reprezentacijai mergaičių chorą, kurio gali mums pavydėti ne viena kita tautybė. Al. Stephens ir jos vadovaujamas choras mūsų kultūrinio gyvenimo bare yra išvaręs plačią ir gilią vėgę ir įrašęs save į lietuvių kultūros istorijos lapus.

Todėl choras, kaip vienas iš lietuvių kultūros veiksnių, nusipelnė plačios visuomenės ne tik dėmesio, bet pagarbos, meilės ir visokeriopos paramos. Juk mes negalime likti abejingi toms, kurie per 15 metų visą savo atliekamą laiką, energiją ir gabumus skiria lietuvių dainai ir lietuvių tautos gražiai reprezentacijai.

Ylakiškis

50 metų Amerikoje

Šiais metais sueina 50 metų nuo atvykimo į Ameriką seno "Naujienu" skaitytojo Vincento Milerio, gyvenančio 73 E. 101 St. 1905 m., nenorėdamas savo galvos guldėti už caro interesus, siunčiant ir karą su japonais, jis pasišalino iš rusų kariuomenės ir Juodosiomis jūromis atplaukė į Prancūziją. Kol sutvarkė išvykimą į Ameriką, Prancūzijoje teko uždarbiauti ir pamatyti daug vargo.

Prieš 50 metų ir Amerikoje nebuvo lengva. Teko pamatyti ir juodo ir balto. Pirmaisiais Lietuvoje nepriklausomybės metais grįžo į Lietuvą. Pagyvenęs porą metų dar skurdžioje ir neatsitaisioje Lietuvoje, vėl išvyko į Ameriką.

Būdamas nagingas žmogus, kur eidavo, visur gaudavo darbo ir fabrikų buvo branginamas kaip specialistas ir gero būdo žmogus. Nors dabar jau galėtų išeiti į pensiją, jo vis dar nenori paleisti U. S. Steel Corporation. Šioje darbovietėje jis yra naujųjų ateivių draugas ir gynėjas. V. Mileris tai tikra vaikščiojanti Chicago istorija. Per 50 metų jis matė Chicago augimą. Jis turi gerą atmintį ir papasakoja daug įdomių dalykų. Jis ir jo žmona išaugino ir gražiai išauklėjo dvi dukras.

Mielajam Vincentui linkime dar 50 metų pagyventi šioje gražioje šalyje. Kaimynas

"NAUJIENAS" SKAITO VISI SROVŲ ŽMONĖS: DARBININKAI, BIZNIERIAI, PROFESIONALAI, DVASININKAI, VALSTYBININKAI, MOKSLININKAI IŠ ŽINO, KAD "NAUJIENOS" PARDUODA TEISINGIAUSIAS ŽINIAS IR GERIAUSIUS RASTUS

Paveiksle matomi lietuviškos Dainos Kavaleriai šį vakarą dainavo Povilo Šaltimiero radijo valandoje. Pradžią lygiai 8:00 valandą vakaro. Stotis WGES, 1390 kilocycles. Dainininkams akompanuos pianistė Genovaitė Aleksūnaitė.

KERŠAI MARGOS ZINELĖS

Well, mūsų kultūriniam gyvenime šiemet rodosi ir nepaprastų reiškinį. Antrasis iš eilės mūsų kapitalistų luomas, gydytojai, Chicagoje pajėgę sukrauti net pusę Lietuvių Rašytojų Draugijos premijos, kurios dydis yra \$500. Jų tarpe du gydytojai davė net po \$10, o vienas į fabriko darbininkus išėjęs rašytojas \$20.

Sako, dėl to gydytojai Jonas Basanavičius ir Jonas Šliupas savo karstus net apsvėrė. Tik nežinia — iš džiaugsmo ar kartėlio.

Per literatūrinės premijos įteikimą Jurgui Jankui Lietuvių Auditorijoje venias kultūrininkas su šypsena veide pasakoja: — Pagaliau ir lietuvišką knygą ėmė skaitytojai pasiginti. — Nugi, nugi? — Prasirošę bendrame džiaugsmo dalyvaui klausinėja mūsų knygos bičiuliai.

— Ogi, Civinskas turėjo pasidėjęs salės prieangy ant stalo 7 "Kon-Tiki" knygas, o publikai išsiskirsčius, beliko 5: vieną kažkas nupirko, o vienos nerado.

Na, vis dėlto yra ir kita medalio pusė: premijuotiesi Jankaus knygos ten buvo nupirka bent 30 egzempliorių. P. Rg.

Aplankėme J. Mikšį

Kovo 19 d. kartu su čikagiečių Povilu Daubaru ir jo žmona aplankėme Juozą Mikšį, kuris dabar po vidurių operacijos guli šv. Antano ligoninėje Michigan City, Ind. J. Mikšis dar nesijaučia tvirtas, bet yra vilties, kad naujų įvairių vaistų pagalba, sustiprės.

Juozas ir Marytė Mikšiai čikagiečiams labai gerai žinomi. Brighton Parke, Archer Ave., jie daugelį metų laikė geležies krautuvi ir visiems labai mandagiai patarnavo. Dabar šis krautuvi yra Mikšio sūnaus Richardo prižiūroje. Pats Mikšis jau kelintai metai kaip pasitraukė iš verslo ir apsigyveno Michigan City, Ind., manydami ištrūkę iš sunkiųjų darbų. Bet, būdami jaunose dienose darbštūs, negalėjo ir čia būti nedirbdami. Ne tik triušė aplink savo namus, kuriuos visaip gražino, bet įsijungė ir į visuomeninį darbą, į American-Lithuanian Social Club, kur Juozas užima pirmininko vietą, o Marytė yra korespondentė. Ir dabar klubo nariai lanko Juozą sergantį, tikėdami, kad jų vadovas greitai sustiprės ir vėl ves klubo reikalus.

Geriausios sveikatos Juozui! P. B.

LALIO ŽODYNAS

yra standartinis Amerikos lietuvių žodynas. Geresnio angli-lietuvių kalbų žodyno nėra. Nenumatoma, kad naujas žodynas greitu laiku būtų spausdinamas. Todėl siūlome dabar įsigyti šį stipriai įrištą 1256 puslapių angliškai-lietuvišką ir lietuviškai-anglišką žodyną. Kaina — \$14.00 Žodynas Jums bus išsiųstas, jei pasiūsite \$14.00 čekį ar Money Orderį tau adresu:

NAUJENAS
1739 So. Halsted Street
Chicago 8, Illinois

6.— NAUJIENOS, CHICAGO 8, ILL.
—FRIDAY, MARCH 25, 1955

SLA 6 Apskritis konferencija

Apskritis pirmininkas Dr. A. Montvidas per laikraščius pranešė, kad apskrities konferencija įvyks kovo 27 d. 1:30 val. po pietų, 10814 S. Michigan Ave., t. y. Roselande. Taipgi pranešime sakoma, kad ši konferencija saukiama tik per laikraščius, tad nebus siunčiami atvirukai delegatams.

Gaila, kad taip vyksta. Kuopų delegatai turėtų susirūpinti ir gausiai dalyvauti šioje apskrities konferencijoje. Delegatas

SUSIRINKIMU IR PARENGIMU PRANEŠIMAI

Liet. Zagarės Klubu susirinkimas įvyks sekmadienį, kovo 27 d., 1 val. po pietų Vengeliusho svet. 4500 S. Talman Ave. Malonškite skaitlingai dalyvauti. —J. Keturakis, rašt.

Lietuvių Piliiečių Darbininkų Pašalpos Klubu mėnesinis susirinkimas bus šeštadienį, kovo 27 d., 1 val. po pietų Neffo svet., 2435 So. Leavitt St. Visi nariai, —es kviečiami dalyvauti. —James R. Cherry, sek.

1955 m. kovo 26 d. (šeštadienį), 6:30 val. vak. Vycių salėje, 2451 W. 47th St., saukiama metinis Brighton Parko apylinkės Lietuvių Bendruomenės narių susirinkimas, kuriame bus pateiktas metinė veiklos apyskaita, renkama valdyba, rev. komisija ir atstovai į LB Apygardos suvažiavimą. Bus pora svarbių pranešimų. Apylinkės Valdyba kviečia narius ir prijauniančius gausiai susirinkime dalyvauti, nes norina narių skaičius žymiai padidinti ryšium su artėjančiais Bendruomenės Tarybos rinkimais.

Š. m. kovo mėn. 25 d. (penktadienį) Don Varno Posto salėje, 6816 So. Western Ave., 7 val. vak. įvyks visuotinis Lietuvių Studentų Sąjungos, Chicago skryčiaus susirinkimas. Dienotvarkėje: apart svarbių organizacinių reikalų, bus įdomi kum. KIDIKO, S. J. paskaita. Visi sąjungos nariai bei baigta abiturientai maloniai kviečiami dalyvauti. —Valdyba.

JONAS JOKANTAS

4138 S. Archer Ave.

Mirė 1955 metų kovo mėn. 23 dieną, 6:40 val. ryte, sulaukęs pusės amžiaus. Gimęs Lietuvoje, Skapiškių parapijoje, Meškonų kaime.

Amerikoje išgyveno 53 metus. Palko nuliūdę brolis Juozas, brolėnė Tillie, jų sūnus David, duklė Jennie, jos vyras Walter Janicki, 2 anūks: Linda ir Laura; pusbrolis Kazimieras Čepukas, pusbrolis Paul Visbaras ir jo šeima, gyv. Los Angeles, Californiaje; krikšto duklė Valeria Cherry ir jos vyras Walter. Lietuvoje liko sesuo Anelė Aleksūnaitė ir jos šeima, Ona Aleksūnaitė, Anelė Baltrušienė; sesers duklė Adelė Gallinas, gyvenanti Peron, Argentinoje.

Priklausė Chicago Lietuvos Draugijai ir SLA. Kūnas pašarvotas Petro Bieliuno koplyčioje, 4348 So. California Ave. Šeštadienį, kovo mėn. 26 d., 8:30 valandą ryto, kūnas bus laidotas iš koplyčios į Nekalto Prasiđėjimo Panelės Švenčiausios parapijos bažnyčia, o po gedulinių pamaldų bus laidojamas 8:40 Kazimiero kapinėse.

Visi a. a. Jono Jokanto gimines, draugai ir pažįstami nuosiđdžiai kviečiami dalyvauti laidotuvių ir suteikti jam paskutinį patarnavimą ir atsiveikimą.

Nuliūdę lieka: Brolis, Brolinė, jų Vaikai, Pusbroliai, Krikšto Duklė ir kiti Gimines.

Laidotuvių direktorius Petras Bieliunas. Tel.: LA 3-3572.

— Ar jau aukojai šio vaiaus metu tremtiniamis gelbėti? —

THEODORE WINSLOW

6944 So. Maplewood Ave. Namų tel.: RE 7-3814

Mirė 1955 metų kovo mėn. 22 dieną, 7:45 valandą ryte, sulaukęs 46 metų amžiaus. Gimęs Chicago, Ill.

Palko nuliūdę: mylima žmona Patricia (pagal tėvus Ivaskevici), 2 seserys: Anna Brazauskas, švogeris William Grace Kupšas, švogeris Alexander, brolis Peter, brolinė Margaret, švogerka Marcela; 2 pusės seserės: Bernice Milkeraus su šeima ir Esther Larson su šeima; pusbrolis Charles Jocius su šeima, uosvienė Regina Ivas, švogerka Catherine Kristoff su šeima, švogeris Anthony Ivas, švogerka Paulina ir jų šeimos; John Ivas, švogerka Sophie ir jų šeima; švogerka Bernice Gaski, švogeris John ir jų šeima, švogerka Sue Belterio, švogeris Michael ir daug kitų giminių, draugų bei pažįstamų.

Priklausė Dariaus-Girėno Postui 271 The American Legion. Kūnas pašarvotas koplyčioje, 6845 So. Western Ave. Šeštadienį, kovo mėn. 26 dieną, 8:30 valandą ryte, kūnas bus laidotas iš koplyčios į Gimimo Panelės Švenčiausios parapijos bažnyčia, o po gedulinių pamaldų bus laidojamas šv. Kazimiero kapinėse.

Visi a. a. Theodore Winslow gimines, draugai ir pažįstami nuosiđdžiai kviečiami dalyvauti laidotuvių ir suteikti jam paskutinį patarnavimą ir atsiveikimą.

Nuliūdę lieka: Žmona, Seserys, Brolis, Pusbrolis, Pusseserės, Uosvienė, švogeriai, švogeris ir kiti Gimines.

Dėl informacijų skambinkite YArds 7-1138.

GUŽAUSKŲ
BEVERLY HILLS GELINYČIA
GELĖS VISOMS PROGOMS
2443 W. 63 ST.
Telef.: PR 8-0833 ir PR 8-0834

URBA Gėles Mylintiems, Vestuvėms, Banketams, Laidotuviams, Papuošimams
GELININKAS
4180 ARCHER AVENUE
Tel.: LA 3-5800 arba LA 3-5870

LOVEIKIS Siunčiam Gėles Telegramu | Visas Pasaulio Dalis
KVIETKININKAS
Gėles Vestuvėms, Banketams ir Pagrabams.
3316 So. Halsted St. YArds 7-7308

GĖLININKAS (PUTRAMENTAS)
Lietuvių Gėles ir Putramentus Gražiausios Gėles ir Vainikai. Antkapiu papuošimai ir sezoninės kapams gėlės
ROY R. PETRO (Putramentas)
5519 So. Harlem Avenue
Portsmouth 7-9020

John F. Eudeikis
LAIDOTUVIŲ DIREKTORIUS
Seniausia ir Didžiausia Laidojimo Įstaiga
AMBULANCE DIENA IR NAKTI
4605-07 So. Hermitage Avenue
Tel.: YArds 7-1741 ir Bishop 7-9481
★
4330-34 So. California Avenue
Telefonas: LAfayette 3-0440
Mūsų radio programos šeštadieniais 9:15 ryto iš WGES, 1390 kil.
MODERNIŠKOS AIR-CONDITIONED KOPLYČIOS

Steponas C. Lackawicz
LAIDOTUVIŲ DIREKTORIUS
TRYS KOPLYČIOS
2421 WEST 69th STREET
2314 WEST 23rd PLACE
10756 S. MICHIGAN AVE.
REpublic 7-1213
Virginia 7-6672
PULLman 5-1270

LIUDESIO VALANDOJE SAUKITE
MAŽEIKA & EVANS
LAIDOTUVIŲ DIREKTORIAI
3 ATSKIROS VESINAMOS KOPLYČIOS
6845 S. Western Ave. RE 7-8600-8601
Gyvenantiems kitose miesto dalyse gausim koplyčią arčiau jūsų namų.

A. PETKUS
LAIDOTUVIŲ DIREKTORIUS
6812 So. Western Avenue
1410 South 50th Avenue
CICERO, ILLINOIS
TELEFONAI: Grovehill 6-2345-6 Townhall 3-2109
KOPLYČIOS VISOSE MIESTO DALYSE

NARIAI
Chicago Lietuvos Laidotuvių Direktorių Asociacijos
AMBULANCE PATARNAVIMAS DIENA IR NAKTI.
★ TURIME KOPLYČIAS VISOSE MIESTO DALYSE.

GEORGE F. RUDMIN
3319 S. LITUANICA AVE. Tel.: YArds 7-1138-1139

P. J. RIDIKAS
3354 S. HALSTED STREET Phone: YArds 7-1911

LEONARDAS A. EZERSKIS
1646 W. 46th STREET Phone: YArds 7-0781

LEONARD BUKAUSKAS
10821 S. MICHIGAN AVE. Phone: Commodore 4-2228

VASAITIS - BUTKUS
1446 S. 50th AVE., Cicero, Ill. Phone: OLYmpic 2-1003

ANTANAS M. PHILLIPS
3307 LITUANICA AVENUE Phone: YArds 7-3401

PETRAS P. GURSKIS
659 WEST 18th STREET Phone: SEeley 3-5711

ALFRED VANCE
177 WOODSIDE RD., Riverside, Ill. Tel.: OL 2-5245

PETRAS BIELIŪNAS
4348 S. CALIFORNIA AVE. Phone: LAfayette 3-3572

Tikslus Suderinimas

Jūsų sveikatos reikalams geriausiai patarnauja moderni vaistinė, kuri privalo turėti:

pilną sandėli geriausių vaistų, naujausias medicinos išradimus, tobulai įrengtą ir tiksliais instrumentais laboratoriją, patyrusių farmaceutų štabą.
Mums malonu pranešti, jog mūsų vaistinė kaip tik turi tokį pilną suderinimą.
Jeigu jums reikia bet kokių vaistų arba paruošti receptą, ką jūs negalite padaryti savo apylinkėje — praneškite apie tai mums ir pirmuoju pašu jūs gausite tai, ko pageidaujate.

UNION DRUG CO.
The REXALL Store
35th and HALSTED STREET
(Šiaurystinis kampas)
Telefonas: YArds 7-6917
CHICAGO 8, ILL.
Atdara kasdien nuo 7 val. ryto iki 11 val. vakaro, o sekmadieniais nuo 10 ryto iki 8 val. vakaro.
Rašyti galite įsų gimtąja kalba.

PERKRAUSTYMAS IS ARTI IR TOLI

ILGU METU PATYRIMAS — PIGUS SAZININGAS PATARNAVIMAS.
NAUJI DIDELI SUNKVEŽIMIAI — PATOBULINTI PERKRAUSTYMUJI IRANKIAI, KAI PATYS SUNKVEŽIMIAI, TAIP IR JUSU PERKRAUSTOMI BALDAI YRA APDRAUSTI — INŠIURINTI.

J. NAUJOKAITIS 2022 WEST 69th STREET, CHICAGO 29, ILLINOIS. Tel.: WAilbrook 5-9209

Dar apie inžinierių spaudą

LAISVOJI TRIBUNA

I mano pasisakymą dėl "Technikos Žodžio" vienašališkos kritikos ("Naujienos", sausio 27 d.) atsiliepė ypač autorius vasario 17 d. "Naujienose". Nors savo išvadose jis ir sako, kad aš jo netikėtines ir jis neatšakąs nuo savo pirmame straipsnyje pareiktų minčių, vienok iš straipsnio turinio matome, kad mano straipsnio paveiktas, jis kai kuriais klausimais jau pakeitė savo nuomonę. Taip, pavyzdžiui, jis sutinka, kad statyti savus inžinierius žemiau už nepagrįstai išgirtus ukrainiečius nedera ir todėl vietoje ukrainiečių jis siūlo šį kartą imti už pavyzdį teisininkus. Nieko dėl to negaliu pasakyti, nes nesu susipažinęs su jų spauda. Jei jie iš tikrųjų šiuo atžvilgiu pranašesni, tai galima tik juos draugiškai pasveikinti.

Taip pat savo ankstyvą nepasidavimą kaltinimui, mestą visiems architektams dėl nepagamino architektams dėl nepagamino "T. Z." antraštės, kritikas pakeičia kaltinimu dviejų konkrečiai apibūdintų architektų, į kuriuos buvo kreiptasi tuo klausimu. Tai jau visai kitas reikalas. Kritikas tuo pačiu sutiko su mano nuomone, kad negalima taip lengvai mesti kaltinimų visai grupei dėl atskirų narių kaltės.

Šiaip jau savo atsakyme oponentas mažai ką naujo tepasako, dažnai tik pakartodamas tas pačias mintis ir apeidamas tyloomis mano pastabas.

Savo straipsnyje aš pažymėjau, kad mestas buv. sekcijos vadovybei kaltinimas buvo vienašališkas, kadangi buvo nutylėti jos nuopelnai bei "T. Z." suvėlinimo kitos priežastys. Tuos samoningai nutylėtus faktus aš ir išdėsciau, tuo papildymu norėdamas sudaryti pilnesnį viso reikalo vaizdą. Pakartoti vėl kritiko išdėstytus trūkumus (nesušaunkima susirinkimo ir t. t.), kurių nebūvau paneigęs, kaip pamatuotų, man nebuvo jokios prasmės, nes tai tikrai būtų buvę anot kritiko, "pakartoti poteriai". Todėl be reikalo kritikas, laudžiamasis ir atviras duris, prikiša man tą nutylėjimą.

Kas dėl buv. redaktoriaus "įžulumo", tai pasikarščiavusio nario pavartojimas to žodžio siauram inžinierių ratelyje (susirinkime buvo gal 20 narių) nepateisina jo pavartojimą viešoje spaudoje, kurią skaito tūkstančiai. Antrą vertus, jei paraginimas atsiliepti už laikraštį, jei priekaištas skaitytojams, kurie "pirštu nepajudina savo prenueratai sumokėti", jei konstatavimas fakto, kad "neatsilyginimas už laikraštį ir nerūpestingumas savąja spauda buvo rekordinis", jei visi tie tech. spaudoje paskelbti ir neprasilęnkia su tiesa teigimai yra įžulumas, tai, taikant tą patį mastą, kaip tuomet reikia pavadinti kritiko šiuos pasisakymus viešoje spaudoje apie mane: "Priekaištas išplaukia iš įtūžimo; parodo menką išmintį; neturi supratimo apie techniškus spaudos darbus; saltu protu galvodamas tikrai nevertų kritikos dalykų nerašyti", ir t. t. Šiais ir kitokiais panašiais vertės "deimaniškais" kritikas

mi kalbininkais, priskiria sau didesnį autoritetą už žymius kalbininkus?

Dėl panaikinimo užrašų "organas" ir nesušaunkimo susirinkimo geriau tinka pasiaiškinti tiems, nuo kurių tas priklauso. Aš čia nenoriu būti jų tarpininku. Reikia tikėtis, kad susirinkimas bus netrukus sušauktas ir tada turėsime progos išgirsti atsakomųjų asmenų paaiškinimus ir juos tinkamai įvertinti.

I mano paaiškinimą, kad dvi žinutės apie plastinius vamzdžius yra iš esmės skirtingos, kritikas, nieko neatsakydamas, vėl kartoją tą patį, o man prikiša "poterius", kurių pats nemato savo beprasmiame kartojime. Toliau kritikas "mandagiai" pristato mane skaitytojams kaip asmenį, kuris "kaip iš viso matyti, neturėdamas supratimo apie techniškus spaudos darbus, rašo..." Nebūdamas spaustuvės darbo specialistu, aš visai ir nepretenduoju į to darbo aukštą supratimo lygį, kurį, nei kiek nedvejodamas, pats sau "kukiliai" priskiria kritikas, pasiremdamas tokiu neabejotinai savo pranašumo įrodymu, kaip kad susipažinimas su linotipo rašmenų katalogu. Tas bausis ginklas, kritiko manymu, bemažat paguldo ant menčių visus jo varžovus. Vienok, nenorėdamas vis dėlto murksoti spaudos techniškuose darbuose nieko nenusiimančių asmenų liune, į kurį mane taip jau pigiai bandė įstumti kritikas, turiu pasakyti, kad be rodo 1930 metais, kai kritikas tikriausiai dar bėgiojo su trumpom kelnaitėm, aš jau varščiau spaustuvės duris, redaguodamas Liet. Inž. ir Architektų Draugijos žurnalą "Technikos Apžvalga", o 1938-39 metais, išleidamas savo vadovėlių "Kintamosios Srovės Pagrindai" su integralais, graikiškom raidėm ir įvairiausiai kitais specialiais ženklais, gerokai esu apmynęs "Spindulio" spaustuvės slenkstį, tuo tarpu kai kritikas greičiausiai dar nebuvo niekad kojos įkėles į spaustuvę. Nors tai ir nėra, žinoma, toks didelis prityrimas, kokį neabejotinai suteikia susipažinimas su linotipo rašmenų katalogu, bet vis dėlto lai man bus leista palipti iš to liūno nors vieną pakopą anksčiau...

Pasiūlymas išrašyti specialiu ženklu matricas vietoje perkėlimo ir kita spaustuvė, nėra joks Amerikos atradimas, į kurį pretenduoja kritikas. Tas būdas redaktoriai yra žinomas, tačiau ji nerodo dėl jo jokio entuziazmo, nes tas surišta su papildomom išlaidom ir kitais sunkumais. Ir pats kritikas toliau jau atsisako nuo tų ženklu, siūlydamas pereiti geriau į offsetinę spaudą. Reikėtų prie to pasiūlymo pridėti, kad vis dėlto paskutinių dviejų numerių išvaizda yra žymiai geresnė, negu spausdintų offsetu numerių 1(30) ir 2(31), kuo kiekvienas gali įsitikinti, paėmęs juos į rankas ir palyginęs. Mano teigimas, kad "kritikui reikia turėti daugiau palankumų kritikuojamam objektui, negu gauti su pykčiu ir priekabišmis" buvo kritiko suprasimas kai nenori pripažinti už autoritetą, tai kuo gi pagaliau reikia vadovautis? Ar tais, kurie, nebūda-

Užsisakykite biletus Varno vakarenei

Prof. A. Varnui pagerbti vakarenei bus šį šeštadienį (kovos 26 d.) Lietuvos Auditorijoje, 7:00 val. vakare.

Vietas vakarenei reikia iš anksto užsisakyti A. Varno parodoj Marijos Aukštesn. mokyklos patalpose arba pas komisijos narius: inž. J. Muloką, tel. Rep. 7-2296, P. Grybiene, tel. POrtsmouth 7-7529.

inirtimu tą vėjo malūną, tarsi tas tauris riteris, pasiryžęs sutrupinti savo bausių priešą į smulkius šipulius ir nesidroydamas įvėlti į tą žūtbutinę kovą net popiežius.

Kritikas žada pasisakyti ne vien dėl blogųjų, bet ir dėl gerųjų naujai išėjusio žurnalo pusijų. Tai jau būtų nemaža pažanga. Ji bus dar didesnė, jei kritikas, atsiskakęs nuo asmeniškų puolimų, kalbės iš esmės apie reikala. Reikia nenustoti vilties, kad tą pažangą išvysime.

—Inž. V. Petraitis

LIETUVIAI AKIŲ GYDYTOJAI

DR. G. SERNER
LIETUVIŲ AKIŲ GYDYTOJAS
25 metų patyrimas
Tel.: Yards 7-1829
Pritaiko Akinius
Kreivas Akiš
Ištaiso.
Ofisas ir Akinijų Dirbtuvė
756 WEST 35th STREET
Valandos: nuo 10 iki 2, nuo 6 iki 8
Trečiadieniais tik susitarus.
Sestadieniais nuo 10 iki 3 val. popiet

Dr. Kazimieras MICHEL
Optometristas - Orthoptistas
Gydo nusilpusius ir nervuotas akis
Egzaminuoja akis ir pritaiko akinius
Išgydo kreivas akis be operacijos
Idėja netikra - artifiziale aki pagal sveiką. Praktikuoja per 39 metus.
Kalba lietuviškai.
4654 SO. ASHLAND AVENUE
Telefonas: Yards 7-6616
Nuo 9:30 val. ryto iki 9 val. vakaro
Geras patarnavimas.

Dr. Ant. Rudokas, O. D.
tikrina akis, pritaiko akinius,
keičia stiklus ir rėmus.
Telefonas: Yards 7-7381
Pirmą vakarais nuo 6 iki 9 val.
Šeštad. nuo 10 ryto iki 4 po pietų.
Treč. ir sekmad. pagal susitarimą.
4455 S. CALIFORNIA AVE., Chicago.

Skaitvkite "N-nas"

Šiais metais Income Tax lakštus galima pildyti iki balandžio 15 dienos

NAUJIENOS pildo pajamų mokesčių (Income Tax) lakštus kiekvieną dieną nuo 10 val. ryto iki 5 val. vak., o šeštadieniais iki 12 valandos.

AUTO TAISYMAS IR GASOLINŲ STOTIS
Atliekami lyginimo ir dažymo darbai. Taisomi motorai, stabdžiai, transmisijos ir t. t. MOBILGAS benzinas, Firestone padangos, baterijos ir automobiliam dirse.
1934 W. 59th Street Tel.: GROvehill 6-9136
M. ČESAS, patyręs automobilijų specialistas

DIDELIS PAVASARINIS IŠPARDAVIMAS GAUTAS DIDELIS KIEKIS NAUJŲ PAVASARINIŲ RŪBŲ ir BALTINIŲ, vyrams, moterims, vaikams ir namų reikalams, kaip tai: paklodžių, užvalkalų, rankšluosčių ir kt. SUMAŽINTOMIS KAINOMIS PIRKSITE LIETUVIŠKOJE

JOSEPH'S DRY GOODS STORE
3218 SO. HALSTED ST., CHICAGO 8, ILLINOIS

LIETUVIŠKA ISTAIGA

SAFETY OF YOUR SAVINGS

CRANE SAVINGS & LOAN ASSN

INSURED UP TO \$10,000

3% INTEREST

2555 West 47th St. CHICAGO 33, ILL. (LAf. 5-7083)

B.R. PIETKIEWICZ PRES.

Roosevelt Furniture Miegamo Rakandų Išpardavimas

11 gabalų tikrai už \$169

I ši setą įeina lova, dreseris, komoda, springsai, matrasas su vidujinėm spiruoklėm, 3 vanity stiliaus lempos, 2 miegamos pagalvės ir kilimas. Didelis pasirinkimas ir kitokių baldų. Galima užsėti vakarais. Parduodame išmokėjimams. Už 6 mėnesių išmokėjimus neimame jokių nuosimčių. Prieš perkant baldus, užsukite į šią lietuvišką krautuvę, apžiūrėkite baldus ir patikrinkite kainas.

ROOSEVELT FURNITURE CO
2310 W. ROOSEVELT ROAD Tel.: Seeley 3-4711
Krautuvė atidaryta sekmadieniais nuo 11 iki 4:30.

DR. JUZE AGLINSKAS
GYDYTOJA IR CHIRURGAS
Valų ir Moterų Ligos
5159 SO. DAMEN AVENUE
Medicine and Surgery Building
Valandos: Pirm. 10-4, antr. 10-1 ir 6-9, treč. 10-4, penkt. 10-1 ir 6-9, šešt. 10-12
Ofiso: PR 6-7800 - Namų TR 4-1765

Dr. Kęstutis Aglinskas
GYDYTOJAS IR CHIRURGAS
2500 WEST 51st STREET
Val.: Pirm. ir antr. 10-12, ketv. ir penkt. 6-8 p. p., treč. ir šešt. pagal susitarimą.
Tel.: ofiso PProspect 6-1795
Rezid.: TRIangle 4-1765

DR. ANNA BALIUNAS
AKIŲ, AUSŲ, NOSIŲ IR GERKLĖS LIGOS PRITAIKO AKINIUS
6322 SO. WESTERN AVENUE.
Valandos: Antradieniais ir ketvirtadieniais nuo 7 ligi 9 val. vakaro. Sestadieniais nuo 10 ligi 12, ir nuo 1 ligi 3 valandos po pietų.
Kitu laiku tik susitarus.
Ofiso telefonas: PProspect 8-3229
Rezid. telefonas: WAibrook 5-5076

DR. S. BIEZIS
GYDYTOJAS IR CHIRURGAS
3148 WEST 63rd STREET
Val.: kas dieną po pietų 1-3; vak. 7-8
Ukta antradieniais ir penktadieniais. Treč. ir sekmad. ofisas uždarytas.
Rez.: 3241 WEST 66th PLACE
Phone: REPUBLIC 7-7868

DR. G. J. BYLATAIS
Nervų, vidaus ir vaikų ligos
Val.: antr., penkt. 7 iki 8:30 p. m. Sestad. 12-30 val. vakaro.
Kitoms uenomis tik susitarus.
DR. J. G. VALATIS
Val.: kasdien 6:30-8:30, sest. 4-6
4038 SO. ARCHER AVENUE

DR. PETER BRAZIS
PHYSICIAN AND SURGEON
2434 WEST 71st STREET
CHICAGO, ILL.
Telefonas: Ofisas: HEmlock 4-5849
Rezidencija: HEmlock 4-2324
OFISO VALANDOS:
Pirmad., Ketvirt. ir Penktadienį nuo 1-4 ir 7-9, Antrad. nuo 1-5, Treč. ir Sestadienį tikrai susitarus.

Ofiso telefonas: Virginia 7-0036
Rezidencijos: BEverly 8-2244
DR. T. DUNDULIS
GYDYTOJAS IR CHIRURGAS
4157 ARCHER AVENUE
Ofiso valandos:
Nuo 2-4 ir nuo 6-8:30 val. vakaro. Sestadieniais nuo 9 iki 4 po pietų. Trečiadieniais pagal sutartį.

Tel. ofiso: VI 7-0600; rez.: VI 7-7303
DR. BR. GAIZUNAS
GYDYTOJAS IR CHIRURGAS
4055 ARCHER AVENUE
(Kampas Archer ir California Ave.)
VAL.: 2-4 po pietų ir 6-8 vakare, sestadieniais 2-7 p.p., išskyrus sekm.

Rezid. telefonas: INteroceen 8-8732
Ofiso telefonas: INteroceen 8-7654
DR. K. GUDAITIS
GYDYTOJAS IR CHIRURGAS
Chirurgija ir moterų ligos
10756 SO. MICHIGAN AVE.
Val.: Kasdien 9-12 ryt. ir 1-4 val. vak. išskyrus trečiadienį. Sestad. 10-3 val. Kitu laiku - susitarus.

Rezid. tel.: SStewart 3-4511
Ofiso telefonas: YArds 7-1166
DR. J. GUDAUSKAS
GYDYTOJAS IR CHIRURGAS
756 WEST 35th STREET
Kampas Halsted ir 35-ies gatvės
Valandos: 1-4 p. p. ir 6:30-8:30 val. kasdien. Trečiadieniais uždaryta. Sestadieniais nuo 1 iki 4 po pietų.

DR. A. JENKINS
PHYSICIAN AND SURGEON
(Lietuvis Gydotojas)
2500 WEST 63rd STREET
Ofiso val.: kasdien nuo 2-4 po pietų ir 7:30-9 vakaro.
Treč. ir šestad. uždaryta.
Ofiso telefonas: PProspect 6-3838
Rezid. telefonas: REPUBLIC 7-9199

GROvehill 6-1595
Dr. Aldona A. Juska
AKIŲ LIGŲ SPECIALISTE
IR PRITAIKO AKINIUS
Valandos: 9-12, 7-9 pagal susitarimą, išskyrus trečiadienį ir sestadienį
2422 W. MARQUETTE ROAD

Ofiso ir buto telefonas: OLYmpic 2-1381
DR. F. V. KAUNAS
DR. J. VAITAITIS
GYDYTOJAI IR CHIRURGAI
1407 SO. 49th COURT, CICERO
Kasdien 10-12 ryto ir 5-8 val. vak. Sestadieniais 10-2.

Tel.: ofiso GR 6-4322. Rez.: HI 5-2626
DR. JOSEPH W. KADZEWICK
(LIETUVIS)
GYDYTOJAS IR CHIRURGAS
Prieimom valandos faktai susitarus: nuo 2 iki 4 v. p. ir nuo 7 iki 9 vakaro. Išskyrus trečiadienį.
MANOR MEDICAL ARTS BUILDING
6400 SO. REDZIE AVE.

Dr. Fl. Tallat-Kelpša
Dr. E. Tallat-Kelpša
GYDYTOJAI IR CHIRURGAI
MARQUETTE PARKO OFISAS
2656 WEST 63rd STREET
(kampas Washenaw ir 63rd St.)
Kasdien 3-5 ir 6-8, treč. ir šešt. tik 3-5.
Tel.: PProspect 6-8548

Cicero ofisas: 5002 West 16th Street
Kasdien 1-3 ir 6-8:30, šešt. 11-1 ir 2-4, seštadienį 11-1.
Telefonas: TOWnhall 3-0959
Namų telefonas: HEmlock 4-7080
Kitu laiku tik susitarus.
Telefonas: Ofiso ir buto OLYmpic 2-4159
DR. P. KISIELIUS
GYDYTOJAS IR CHIRURGAS
1435 So. 49th Ct., Cicero, Ill.
Kasdien 1-3 val. ir 6-8 val. vakaro. Sestadieniais 12-2 val. ir 3-5 val. vak. Butas: 1526 So. 49th Ave., Cicero, Ill.

Ofiso telefonas: LAfayette 3-3210
Jei neatsiliepia šaukite KEdzie 3-2868
Dr. Emily V. KRUKAS
GYDYTOJA IR CHIRURGĖ
4146 SO. ARCHER AVENUE
Val.: kasdien po pietų nuo 12-2:30
Daily afternoons.
Vakarais: pirmad., antrad., ketvirtad. 6-8:30. Trečiadieniais tik susitarus.

Dr. A. Valis - Labokas
GYDYTOJAS IR CHIRURGAS
Spec. Moterų Ligos
3267 SO. HALSTED STREET
Telefonas: DANube 6-1125
Valandos: 1-4 ir 6-8 vakaro. Sestadieniais 1-4 val. po pietų.

Telefonas: Ofiso GROvehill 6-5399
Rezidencijos: PProspect 4-4732
DR. A. MACIUNAS
GYDYTOJAS IR CHIRURGAS
Spec. chirurgines ligas
2423 WEST 63rd STREET
(Kampas 63rd ir Archer)
OFISO VAL.: 2-4 ir 6-8 val. po pietų kasdien. Šeštadienį 2-4 val. Trečiadieniais ir sekmad. uždaryta.

DR. EDWARD B. MURAUSKAS
GYDYTOJAS IR CHIRURGAS
OFISAS:
2614 WEST 63rd STREET
valandos pagal susitarimą.
Ofiso telefonas: GROvehill 6-1321
Rezidencijos: BEverly 8-6162

DR. CONSTANCE O'BRIEN
PHYSICIAN AND SURGEON
2408 WEST 63rd STREET
Tel.: HEmlock 4-5524
Hours by appointment only.

Dr. Juozas PAUKŠTYS
DANTŲ GYDYTOJAS
4253 ARCHER AVENUE
(ėjimas iš Whipple St.)
Valandos: kasdien 10-12, 2-6 p. m. 7-9 p. m. Sestadieniais 10-12. Trečiadieniais uždaryta.
Tel.: LA 3-9499, namų CE 3-7786

DR. ONA PRUNSKIS
DANTŲ GYDYTOJA
2423 West 63rd Street
(Netoli Western ir 63-cios gat. kampo)
Jumpa kasdien nuo 10-12; 2-4, 5-8 val. Sestadienį 9-11, trečiadienį tik susitarus.
Ofiso tel.: Namų tel.: WAibrook 5-2017 CALumet 5-9195

DR. STRIKOL
GYDYTOJAS IR CHIRURGAS
4643 SO. ASHLAND AVENUE
Ofiso valandos: nuo 2-4 ir 6-8; ber, šabat, ir Neel. tik susitarus.
Ofiso telefonas: YArds 7-4787
Namų telefonas: PProspect 6-1930
Jei neatsilieps viršumai telefonai, šaukite Midway 3-0001

Tel. ofiso: CLiffside 4-2896
Rez.: LAfayette 3-1172
DR. P. STRIMAITIS
GYDYTOJAS IR CHIRURGAS
1724 WEST 47th STREET
(Kampas 47th ir Hermitage)
Prieimom val.: 2-4 ir 6-8 val. po pietų, sest. 2-6 p. p., išskyrus sekmadienį.

Telefonas: Ofiso CLiffside 4-0253
Rezidencijos: GR 6-8876
DR. A. Z. SAULYS
GYDYTOJAS IR CHIRURGAS
4645 S. ASHLAND AVE. (kamb. 211)
Pirm., Antr., Ketv. ir Penktad. 6:30-8:30 val. vak. Sestadienį 2-4 v. p. p.

DR. VYT. TAURAS-TUPCIAUSKAS
GYDYTOJAS IR CHIRURGAS
Bendra praktika, spec. Moterų ligos.
Ofisas ir rezidencija: 2410 W. 51st St. (antras namas nuo Western Ave.)
Ofiso val.: Pirm. 8-10 v. vak. Antr., Treč. ir Penkt. 6-9 v. v. ir Ketv. ir Sestadienį 2-4 val. po pietų.

DR. V. P. TUMASONIS
GYDYTOJAS IR CHIRURGAS
CHIRURGINES LIGOS
Ofiso telefonas: HEmlock 4-2123
6255 SO. WESTERN AVENUE
Rezid. telefonas: PProspect 6-8484
Val.: 2-4 po pietų ir 7-9 vak. Sestad. 2-4 po pietų. Treč. ir sekm. uždaryta.

Tel. ofiso ir rez. PProspect 6-9400
Dr. Ona Vaškevičius
(VASKEVICIUTE)
GYDYTOJA IR CHIRURGĖ
6248 SO. KEDZIE AVENUE
Val.: kasdien nuo 1-3 popiet ir nuo 6-8 vakaro; seštad. 1-4 popiet; trečiadienį ir kitu laiku tik susitarus.

Tel.: ofiso VI 2-1581; rez.: VI 2-0742
DR. V. VILEIŠIS
GYDYTOJAS IR CHIRURGAS
802 WEST 31st STREET
(kampas Halsted ir 31-os gatvių)
Prieimom valandos: 2-4 ir 6-8 val. Sestadieniais 2-4 val. po pietų. Sekmadieniais uždaryta.

DR. BRUNO J. ZUBRICK'AS
GYDYTOJAS IR CHIRURGAS
2951 WEST 63rd STREET
(netoli Sacramento Ave.)
Valandos: 2-4 po pietų ir 7-9 vak. treč. ir sekmad. pagal susitarimą.
Telefonas: HEmlock 4-7899
Namų tel.: HIlltop 5-2557

P. ŠILEIKIS, O. P.
ORTHOPEDEAS-PROTEZISTAS
Aparatai - Protezai, Med. Bandžai. Speciali pagalba Kojoms (Arch Supports) ir t. t.
Val.: 9-4 ir 6-8. Sestadieniais 9-1. ORTHOPEDEJŲ TECHNISKAS LAB.: 1911 W. 59th St., Chicago 36, Illinois
Tel.: PProspect 6-5084

Join the **GROUND OBSERVER CORPS**
CALL CIVIL DEFENSE

1% BONAS EXTRA UŽ SANTAUPAS

Pradedant naujus 1955-tus metus, CHICAGO SAVINGS AND LOAN ASSOCIATION įsteigia NAUJĄ BONŲ SKYRIŲ. Siame skyriuje, be mūsų nuolatino aukšto dividendų, taupytojas dar gaus iki 1% extra bonusą. Ypatinai šis skyrius taikomas ir skiriamas vaikams bei jaunuoliams. Bet suaugusieji taip pat yra kviečiami juo pasinaudoti.

Kviečiame tėvus atidaryti bonų sąskaitą savo vaikams patoje jų jaunystėje. Paaukusius atsišaukite ir mūsų raštine. Supažindinkite juos su taupymo svarba. Tegu jie patys įsijaučia tvarko savo taupymo reikalus. Tai bus geriausia ateičiai dovana, kokią galite duoti savo vaikui. Jei norite platesnį informaciją, tai pasaukite arba patys atsilankykite ir mūsų raštine. CHICAGO SAVINGS yra pirmoji taupymo bendrovė visoje pietinėje miesto dalyje, kuri yra atidariusi tokį svarbų taupymo skyrį.

Padėkite taupomus pinigus į šią progresyvią, tvirtą - su viršum 14% milijonų dolerių - taupymo bendrovę, kurioje visi indėliai yra apdrausti iki \$10,000.00. Kur norimi pinigai taupytojams yra išmokami pagal pareikalavimą ir kur be pertraukos duodamas aukštas dividendas.

Indėliai patėti iki 15-tos šio mėnesio dienos gaus dividendą už pilną mėnesį.

VALANDOS: Pirmadieniais nuo 12 iki 8 val. vakaro. Antradieniais ir Penktadieniais nuo 9 iki 4 valandos po pietų. Ketvirtadieniais nuo 9 iki 8 val. vakaro. Trečiadieniais uždaryta visą dieną. Sestadieniais nuo 9 ryto iki 2 val. po pietų.

CHICAGO SAVINGS AND LOAN ASSOCIATION
6234 SO. WESTERN AVENUE JOHN PAKEL, Prezidentas Telef.: GROvehill 6-7575

IŠ CHICAGO IR APYLINKIŲ

Keturiolikmetis sutadė keturiolikmetį

14 metų anžiaus Winnetkos, Ill., berniukas Richard Kohlemainen ėjo gatve su būreliu savo draugų. Jie sutiko du berniukus, kurių vienas, taip pat Winnetkos, 14 metų vaikas, įkyriai pradėjo pulti Richardą, išsitraukęs kišeninį peilį. Richard, išėjęs iš savo draugų būrio į priekį, pasakė, jog jis užpuolko nebija, tegu jis tik drįstas jam durti. Užpuolikas tuo tarpu smogė jam peiliu į pilvą, perdurdamas vidurius, ir įbėgė su savo draugais.

Kohlemainen turėjo būti nugabentasis į ligoninę, kur jam, prieš operaciją, reikėjo įleisti septynias puskvortes kraujo.

Richard buvo Skokie mokyklos mokinys.

Kitu atsitikimu 17 metų anžiaus Tilden aukštesniosios mokyklos mokinys buvo pašautas krūtine saldainių krautuviu, 4725 S. Union, netoli mokyklos. Nukentėjusį teko nugabenti į ligoninę. Sakoma, kad jį pašovęs atsitiktinai kitas 17 m. jaunuolis, kuris, traukdamas iš savo kišenės revolverį, jį padarginęs.

Pradėjo tirti nusikaltimų kintėtą

Illinojaus senato teisinis komitetas pradėjo formalinį Chicago miesto tarybos nusikaltimų komiteto bei jo surinktų duomenų tyrinėjimą.

To tyrinėjimo tikslas, kaip senatoriai pažymėjo, yra nustatyti, ar nusikaltimų komiteto surinktoje medžiagoje, byloje yra įrodymų, kad Chicagoje politikai talkininkaujama gerbieriams bei apgavikams. Buves nusikaltimų komiteto vyriausias tyrinėtojas Rice sako, kad šiokiu duomenų esą, o Cook apskrityje valstybės gynėjas Gutknecht teigia, jog nesą. Pats Gutknecht senatą komitetui davė parodymus.

Senato komitetas pasiuntė telegramas Chicago nusikaltimų komiteto pirmininkui aldermanui Becker ir komiteto patarėjui Cohen, prašydamas savanoriškai pateikti senato komitetui savo bylas per 24 valandas; jei ne — senato komitetas įsakys jai padaryti.

"La Boheme" per radiją

Giacomo Puccini "La Boheme" opera ateinantį šeštadienį, kovo 26 d., 1 val. p. p. Chicago laiku, transliuojama per American Broadcasting Co. radijo tinklą iš New Yorko Metropolitan Operos.

Dalyvauja: tapotojo Marcello vaidmeny — baritonas Frank Guarrera, poeto Rudolfo vaidmeny — tenoras Eugene Conley, filosofo Colline vaidmeny — bosas Nicola Moscona (iš Graikijos), muziko Schaunard vaidmeny — baritonas Clifford Harvuot, Mimi vaidmeny — sopranas Licia Albanese (iš Italijos), Musetta vaidmeny — sopranas Jean Fenn ir kt. Dirigentas Fausto Cleva.

Apie švietimą čia ir Europoje

A. Stevensonas čia buvo klausinėjamas YMCA universiteto of Good Government jaunuolių, koks esąs Vakarų Europos švietimas palyginus su JAV.

Stevensonas atsakė, jog ten, V. Europoje, švietimas esąs intensyvesnis ir stovis aukščiau. Ten mažiau tesą kreipiama dėmesio į veiklą šalia studijų programos. Studentų mokymasis, studijos ten esančios labiau akademiškos, nors socialiniai požymiai jie esą mažiau apdoroti.

Stevensonas pažymėjo, jog Europos jaunuomenė paydinti amerikiečių jaunimui ta prasme, kad šis daugiau turis progų bei galimybių.

Tik "Naujienuos" rašotiesia — neša laime mokslo, švietimo.

Vienas nori elegancijos, kitas atsikratyti gengsterių

Demokratų kandidatas į miesto burmistrus Daley sako, jog jis, išrinktas miesto galva, pasirūpins, kad Chicago pasidarytų elegancijos, grožio ir kultūros miestas.

Tačiau jo varžovas, respublikonų kandidatas Merriam, teigia, jog jis noris išgyvendinti iš Chicago rakietierius, balsų vogimą per rinkimus, gengsterių organizuojamus žmonių žudymus ir įgyvendinti programą "pagal žmonių reikalavimus".

Reikalauja paleisti pagrindinio vadus

Lenkų Amerikos Kongreso Illinojaus skyrius šiandien 8 v. v. ruošia susirinkimą Holy Trinity auditorijoje, Division ir Cleaver, kur busiškai pakartotinai reikalaujama paleisti lenkų pagrindinio vadus, sovietų kalinamus.

Susirinkime kalbės Kazimierz Baginski, lenkų ūkininkų partijos pirmininkas tremtyje, ir Nikolaj Chocholov, buvęs Sovietų Sąjungos slaptosios policijos agentas, praeitaisiais metais pabėgęs iš bolševikijos.

Pirmadienį sueina 10 metų nuo to laiko, kai minimieji pagrindiniai vadai buvo suimti.

Ivairios žinios

Nuo šių metų sausio 1 d. Chicagoje pavogta nuo pastatytų automobilių per 1,400 priliptamųjų leidimų — kvitų. Jie pasikui vagių pagimintomis kainomis pardavinėjami.

A. Stevensonas pareiškė, jog komunistų partija Europoje nesanti tokia stipri, kaip pasakojama, ir ji nebeturinti laimėjimų.

Cecil Car pirmadienį buvo paleistas iš kalėjimo, kur jis atliko bausmę už plėšikavimą. Bet po 24 valandų vėl turėjo būti suimtas už bandymą pavogti automobilį. Anksčiau jis gyveno 358 E. 29th.

Pašalinos sumažinimas nanaikinamas

10% pašalpos sumažinimas, kuris palietė 56,000 Chicago gyventojų, nuo balandžio 1 dienos vėl panaikinamas. Tąta buvo galima padaryti, kad Illinojaus parlamentas sutiko skirti Illinojaus pašalpos komisijai \$3,900,000.

Rose, Chicago pašalpos viršininkas, sako, jog ir kitas esąs geras ženklas: pastaruoju laiku padidėję darbai, ir pašalpos fondas mažiau begauna besiregistruojančių pašalpai gauti.

Vincas Krėvė, priklausio vieniems lietuviams!

Aged 5 Years Old Underroof
Kentucky Tikroji
Bourbon Degtinė—86 laipsnių—
taipgi gaunama in Bond
Distilled Old Underroof
Lauverburg, Kentucky
Išskirtinai parupinama
Old Rose Distributing Company

TREMTINIŲ TAKSŲ KLAUSIMAS

Adv. CHARLES P. KAL

"Naujienuose" pasirodęs mano informacinis straipsnis sukėlė reakciją kai kurių visuomenės veikėjų tarpe. Žmonės pradėjo skambinti telefonu į mano raštinę ir rašyti laiškus. Per kai kurias lietuviškas radijo valandas netgi girdėjosi, kad būk mano straipsnis buvęs klaidingas.

Asmeniškai niekad netvirtinu, kad tik aš vienas esu įstatymų žinovas. Pas mus įstatymai yra labai sudėtingi. Galima sakyti, kad nė vienoje šalyje nėra tokių komplikuoju įstatymų kaip U. S. A. Teisę studijuojant, tenka išmokyti 21 dėstomą dalyką (subject) ir galima sakyti, kad tik tai vienas istorinis asmuo galėjo save vadinti autoritetu — tai buvo Daniel Webster. Tačiau man yra malonu, kad žmonės skaito laikraščius ir nori pareikšti savo kritiką. Kartais jų kritika būna apgalvinta, bet laisvoje Amerikoje kiekvienas žmogus turi teisę išreikšti savo nuomonę.

Dėl ko tas "šturmas" kilo? Mano straipsnyje buvo pažymėta, kad jeigu vyras arba moteris gyvena šioje šalyje, o jo žmona arba jos vyras gyvena Europoje, tai jis arba ji, pildydami taksus, gali priskaityti savo žmoną ar vyrą kaip "dependent" ir gali gauti 600 dolerių "exemption". Šis "Naujienuose" pasirodęs straipsnis ir sukėlė tą nepaprastą lietuvišką vietulę. Aš manau, kad daugumas mano kritikų yra išmokę ir žino šią principą: jeigu vyras gyvena Jungtinėse Amerikos Valstybėse ir savo žmonos neišlaiko, jis negali jos įskaityti kaip "exemption", pildydamas savo taksus. Mūsų įstatymuose yra tam tikri principai, ir tie principai nebuvo ir veikiausiai nebus pakeisti, bet, kaip mes dažnai sakome, yra viena taisyklė, o išimčių desimt.

Nuo pat mažens iki savo profesinio mokslo esame mokomi žinoti principus ir taisykles, bet labai mažai žmonių ir profesionalų atkreipia dėmesį į tas išimtis.

Mano straipsnio kritikai skambino į Internal Revenue Department ir iš ten gavo atsakymą, kad jeigu neišlaikai žmonos, tai negali joms priskaityti kaip "exemption". Toks atsakymas juos dar labiau padarė mane kritikuoti.

Kad žinotume ateityje Mūsų federalės valdžios tarnautojai yra labai disciplinuoti ir visi yra priversti taip elgtis, kaip jiems yra raštu įsakyta. Nė vienas federalinis tarnautojas nenori pareikšti arba duoti tokių informacijų, kurios jiems yra uždrausta suteikti.

Turėdamas Internal Revenue Code of 1954 ir Income Tax Regulations 118 (Released September 26, 1953 as Amended to January 1, 1954), aš juos nuolat studijuoju. Bestudijuodamas susitinku su komplikuotais klausimais, todėl tenka reikalauti, kad būtų padaryta tos sekijos ar paragrafo interpretacija. Žinoma, kad interpretacija pareikšti Chicago istaiga, bet nepasitenkindamas jų atsakymais, kreipiausi į U. S. Treasury Department, Washington, D. C. Kovo 18 d. gavau šį paaiškinimą:

"Under the provisions of section 151(b) of the Internal Revenue Code of 1954, a taxpayer is allowed an exemption of \$600 for the taxpayer; and an additional exemption of \$600 for the spouse of the taxpayer (regardless of her nationality or place of residence) if a separate return is made by the taxpayer, and if the spouse, for the calendar year in which the taxable year of the taxpayer begins, has no gross income and is not the dependent of another taxpayer."

Jeigu žmonės bus daugiau informuoti, jie visados bus geresni ir ištikimesni piliečiai. Žinoma, tokiu kampu išimčių skaičiai tremtinių legaliai pasinaudos, o pasinaudodami bus labiau patenkinti ir pamatys kaip teisin-

gai demokratija elgiasi su savo piliečiais.

Vėliau bus išaiškintas kitas faktas

Šimtai ir tūkstančiai tremtinių per tam, tikrą laikotarpį, pildydami taksus, nepasinaudojo šia proga. Kyla klausimas, ar jie galės atgauti iš Treasury Department tuos permokėtus taksus. Šis klausimas irgi yra labai svarbus. Jeigu Treasury Department lengvai bandytų šugražinti tuos permokėtus pinigus, tai, žinoma, pasiektų dideles pinigų sumas. Iki šios dienos tas atgavimas yra gana sunkus, bet aš manau, kad jis bus palengvintas artimoje ateityje.

Tie, kurie priklauso šitai kategorijai ir jau yra šiemet išpildę taksus, gali padaryti "Amended Tax Return" už šiuos metus, o už praėjusius laikus galės vėliau reikalauti, kad gražintų.

Lituanistinė mokykla kreipiasi į visuomenę

Ši kartą nekabėsime apie Chicago Aukštesniosios Lituanistinės Mokyklos išsikūrimo bei keltą metų jos gyvavimo istoriją. Užtektų priminti tik tai, kad šiuo metu tos mokyklos suoluose jau sėdi per 200, amot vysk. Brizgiū, mūsų tautos ateities viešpacių. Reiktų priminti ir tai, kad ši mokykla, rafačiandis, kada kreimiamas, ypač įsitraipai žiauriaisiais būdais naikina mūsų tautos kamieną, yra ne tik Chicago ir apylinkių lietuvių bendruomenės, bet ir visos lietuvių tautos lygia gražiausias medlynas, iš kurio, darymas laikui, reikės atsodinti bolševikų tiro-nijos išnaikintus Lietuvos ploutus.

O kad šis mūsų tautos medelinas neskurstyti, bet kasdien didėję, augeti ir klestėti, reikalinas ne tik kruopščios tėvų priežiūros, bet ir visos Chicago bei apylinkių lietuvių bendruomenės moralinės ir materialinės paramos.

Koncertas—vakaras

Norėdamas pagerinti sąlygas tiems mūsų tautos, ateities viešpačiams augti ir stiprėti tėvynės Lietuvos meliėje, tėvų komitetas, padedant mokytojams, tėvams ir net patiems mokiniams, per Atvelykį, balandžio 17 d., 4 val. po pietų, Lieldiųjų Auditorijoje rengia didelį pavasarinį koncertą — vakarą.

Tėvų komitetas maloniai kviečia visus lietuvius, senus ir jaunus, vyrus ir moteris, dalyvauti šiame koncerte. Mes joms neliksime skolingi. Išgarsite garsiosios operos solistės Izabelės Motekaitienės gražių dainų bei ariglių, pasigrožėsite baletu šokiais, prisijuoškite iki ašarų, pamatę gal vienintelius pasaulį tris laiminguosius, linksmai pasišoksite grojant muz. Br. Jonušo kapelai, pasigėrėsite confeti ir sarpentų buketu ir t.t.

Iš anksto dėkojame jums už atsilankymą.

Aukšt. Lituan. Mokyklos Tėvų Komitetas

PALAI DOTAS J. KAVOLIS

1955 m. kovo 15 d. staigiai mirė Jurgis Kavolis, kilęs iš Lietuvos, Kretingos aps., Kretingosodžio k. Būdamas 21 m. anžiaus, atvyko į šį kraštą, Amerikoje išgyveno 44 metus. Baigdamas savo amžiaus 65 metus, baigė ir šį gyvenimą.

Kūnas buvo pašarvotas Kruses koplyčioje, palaidotas š. m. kovo 19 d. Betanijos kapinėse.

Visiems, prisidėjusiems prie laidotuvių — kun. Pauparusi, kun. Priekšaičiui, trūbininkams ir kitiems dalyviams, kurie lydėjo velionies Jurgio Kavolio kūną į amžinojo poilsio vietą, — reiškiame širdingą padėką.

Nullūdę gimines

8 — NAUJIENOS, CHICAGO 8, ILL. — FRIDAY, MARCH 25, 1955

CLASSIFIED ADVT.

HELP WANTED — MALE Darbininkų Reikia REIKALINGA BARTENDERE. Pageidaujama nauja ateivė. Darbas vakarais. Kreipkitės į taverną "Saltinėjis", 3318 So. Halsted St. Virginia 7-8611.

HELP WANTED — FEMALE Reikia Darbininkų GENERAL office, some typing, High School graduate. Over 25 years. Must speak English-Lithuanian. Apply: 4559 So. Paulina Street

Sulauksime teatro spektaklio

Beveik kiekviena tautinė Chicago grupė turi savo teatrą. Kad ir nepastovų, kad ir vos kelias premjeras per sezoną pateikianti, bet vis tik teatras. Net latviai, kurių Chicagoje tepriskaičiuojama keletas tūkstančių, tam tikru periodiškumu duoda vaidinimus, sutraukiančius iki kelių šimtų publikos.

Mūsų teatralai šį sezoną kažkur dingo. Kitais sezonais būdavo praskleisi laikraštį ir užtikinti: premjera: spektaklis, vienos aktorijų grupės ginčelis su kita, vaidinimo recenzija ir t.t. Šmet nutilo ir ir ginčai ir spektakliai.

Be iš konfidencialių šaltinių teko patirti, kad nepradėjusių žiemos sezoną Chicago lietuvių teatralai žada bent šauniai užbaigti. Š. m. balandžio 23 d., šeštadienį, 7 val. vakare, Kelly aukštesniosios mokyklos (4150 So. California Ave.) auditorijoje, įvyks Vinco Krėvės kūrinių koncertinis vaidinimas.

Bus suvaidinti fragmentai iš Krėvės "Daugaus ir žemės sūnų", iš "Šarūno" ir iš "Raganianus". Tų, scenai paruoštų, fragmentų vaidinimą režisuoją Algimantas Dikinis. Vaidina: Irena Nivinskaitė, Alfars Kaulinaitis, Algimantas Dikinis, Jonas Kelečius ir Vytautas Valiukas. Scenovaizdis dail. Algirdo Kuruško, apšvietimas Stasio Gasūno.

Reikia tikėtis, kad lietuviškojo scenos spektaklio pasilgusi publika, kuri šį sezoną tegavo lankyti veik vienus menėjimus, akademijas ir sukakčių parengimus, nemirtingojo Krėvės kūrinių interpretaciją scenoje patems savo gausiu atsilankymu.

Devynioliktos apylinkės demokratų remia Richard J. Daley

Devynioliktos apylinkės Demokratų Organizacijos vadovai ir nariai remia Richard J. Daley kandidatūrą į Chicago miesto merą, kaip šeštadienį pranešė John Duffy, County Commissioner.

Pirminuose rinkimuose, vasario 22 d., devynioliktos apylinkės grupė rėmė Martin H. Kennelly kaip demokratų kandidatą į merus.

Duffy pareiškė, kad jis kalbėjo savo ir visos organizacijos, o taip pat sergančio Committee man Thomas D. Nash vardu: "Mes buvome demokratai prieš pirminius rinkimus ir esame demokratų kandidatai į pirminius rinkimus, kaip visais atžvilgiais sugabanti būti šio miesto meru. Mes tikimės, kad jis bus išrinktas sekančiu Chicago meru, ir mes stengsimės visokeriopai paremti jo kandidatūrą".

Susisiekimo tarnautojai remia Richard J. Daley

Šešiolik tūkstančių penki šimtai Amerikos Susisiekimo Tarnautojų Darbo Federacijos narių ir CTA tarnautojai seniai įvyksiamame rinkimuose mingingai indorsavo Richard J. Daley į merus, kaip vakar pranešė Daniel J. McNamara, Division 241 prezidentas, the Amalgamated Association of Street, Electric Railway and Motor Coach tarnautojai.

Skaitykite "N-nas"

RENTING IN GENERAL Nuomos ISNUOMOJAMAS miegamasis kambarys vyruui. Atskira virtuvė. Skambinti Virginia 7-0047

ISNUOMOJAMAS pastogėje furniruotas gražus kambarys vyruui ar moteriai. \$25 mėnesiui su elektra, gazu ir šiluma. 4558 So. Paulina St. Tel.: VI 7-8184.

ISNUOMOJAMAS šviesus, gražus 6 kambarių butas; 3 miegamieji, šildymas alyvos krosnimis, vonia. Antrame aukšte, 4223 So. Mozart St.

BUSINESS CHANCES Biznio Progos PARDUODAMA užpildyta mėsos krautuviu. 3 kambariai maisto parduotuvė. Geriausia proga. Prieinama kaina. 3001 So. Emerald Ave.

CICEROJE parduodama taverna. Yra virtuvė. Teirautis Townhall 3-9611.

PARDUODAMA TAVERNA ir namas. 2421 W. 47th Street

PARDUODAMA pilnai įrengta ir moderni taverna. Iga sutartis. Gyvenimui butas užpakaly. Prieinama kaina. 35th ir Halsted apylinkėje. Virginia 7-9079

PARDAVIMUI drabužių valymo ir siuvimo įstaiga su namu. Labai geros pajamos. Galima pirkti su mažu įmokėjimu. 2024 Canalport Ave.

PARDUODAMA taverna su 3 butų namu, 2 auto garažais. Centr. šildymas. Kreiptis 645 West 18th St.

PIGIAI parduodamas gerai įrengtas restoranas-valgykla. 734 West 35th St. Tel.: Virginia 7-9371.

PARDUODAMA ARBA išnuomojama taverna su valgykla. Galima pirkti su namu lengvais išmokėjimais. Biznis išdirbtas per 35 metus. Priežastis parduodimo — pasitraukiam iš biznio. Mainais priimam ka šis turite. 6706 So. Ashland Ave.

FURNITURE AND FIXTURES Reikendai ir įrenginiai PARDAVIMUI: virtuvinis stalas, 4 kėdės, pastatoma lampa ir balto plieno spintelė — šviesiems skalbiniams. Skambinti po 6 val. vak. RE 4-0602.

SPINET pianinas, 3 metų senumo, 10 gabalų valgomosios setas. Kampe pastatoma indų spinta, pataravimo stalas. Teirautis vakarais 5 iki 7 val. Whiteshall 4-4542. Apartments R-4.

PARDUODAMI saliono ir miegamojo baldai, rašomas stalas ir virtuvinis stalas su 4 kėdėmis. 3252 So. Halsted Stree, 3 aukštai.

PERSONAL Asmenų ieško IEŠKAU PIRKTI Marquette Parko apylinkėje namą, 4,5 kamb. ar 2,4 ir 2,5 kamb. arba daugiau. AGENTAI NEATSISUKITE. Kas turėtų tokį namą skambinkite PRospect 6-1311.

CONTRACTORS - BUILDERS Namų Statytojai ir Taisytojai NAMŲ REMONTAS (REMODELING)

Atlieku cemento, karpenterio, mūrų ir kitus darbus. Iki \$2,500 nereiki niekio imokėti, o už didesnius darbus susitarime. Dirbu Chicagoje ir priemiesčiuose

PETRAS POCLUIS 6828 So. Maplewood Ave. Republic 7-1223

KONTRAKTORIUS STANDART BUILDERS, INC. 726 W. 18th Street Chicago 16, Ill. A. GINTNERIS, pirmininkas V. PETRAUSKAS, statybos vedėjas

Lietuvių Statybos Bendrovė stato namus parduomai, pagal užsakymus ir atlieka remonto darbus.

KONTRAKTORIUS Statu naujus namus ir sutaisau senus. Prieinamos kainos. Skambinkite: C. WILIMAS — GArden 4-6086

MISCELLANEOUS Įvairūs Dalykai DEMESIO! Laikrodžius, rašomas, siuvas mašinas, foto, radijo aparatus ne tik parduodame, bet ir senus sutaisome arba ant naujų pakeičiame. Prašome išitikinti J. KARVELIS, 3322 So. Halsted St., Chicago 8, Ill. Telef.: YArds 7-0677.

LIETUVIŠKA APDRAUDŲ AGENTŪRA Gyvybės, ligoninės, automobilų, baldų namų ir visos kitos apdraudos — asme nams ir lietuviams ir biznio įstaigoms. Laikas pasirinkimas kompanijos ir apdraudos rūšies. Nemokamas pataravimas ir informacija. Valstybės patvirtintos kainos. Smulkesniai informacijai gauti skambinkite, rašykite, užkeikite.

JONAS KIRVAITIS INTERSTATE INSURANCE AGENCY 5900 S. Ashland Ave., Chicago 36, Ill. Tel.: WALbrook 5-5671

AGENTŪRA IR BROKERIŲ DEMESIO! Prieš drausdami kitur, pasitiraukite pas mane. Pirmiaučius kompanijai — aukščiau komisai. Savi pas savus

"Naujienuose" pasiskelbęs — visus biznyje nustelbia.

WANTED REAL ESTATE Nori Pirkti IEŠKAU pirkti namą su mažu krautuviu arba 2 pagyvenimui, tarp lietuvių, nuo 59th ir Western gatvių ir vakarus. Arba mažą ūkį, 1 akra žemės. Agentai nepageidaujami. CL 4-6281.

PIRKITE JAV TAUPYMO BONUS.

REAL ESTATE FOR SALE Namai, Žemė — Parduvimui

DIDELIS namų, biuzių, apartamentų, sklypų pasirinkimas. Sudaromos murgicius, paskolas, nuosavybių dokumentus. Nemokamai teikiam informacijos ir patarimus. Teirautis pas: Z. UMBRAZONAS

F. H. Halvorsen Co. 3145 W. 63rd St. Hemlock 4-4300 Portsmouth 7-2009

Prieš pirkdami ar parduodami namus, atlankykite mus

KUTRA - NORKUS REALTY 2405 West 51st STREET WALbrook 5-5030 — RE 7-7321 (vak.) Prospect 8-3579 (vak.)

KAS perkant arba parduodant namus noris sąžiningai ir lietuviškai nuostudaus pataravimus kreipkitės į:

VENTA REAL ESTATE 4409 So. Fairfield Ave. Tel.: LAFayette 3-3881 PILDOME INCOME TAXUS Trečiadieniais uždaryta.

4 BUTŲ mūrinis namas, puikiam stovyje, Brighton Parke. Geros pajamos. Kaina \$33,600.

Dėl susidėjusių aplinkybių nepaprastai pigiai parduodama maisto produktų krautuviu su įrengimais ir prekėmis Brighton parke.

Šviesus 2 butų po 5 kamb. namas ant dvigubo sklypo, toliau nuo trūkumo. Geras susisiekimas. Halsted ir 120th gatv. Kaina \$13,000.

Liukusinė 7 kambarių mūro rezidencija, nepaprastai gerame stovyje ant didelio sklypo. Autom. šildymas karštu vandeniu — gazu. Visai arti Marquette parko. Tik \$21,000.

2 butų, 5½ kamb. tikrai geras mūro namas rinktinėje Brighton parko vietoje. Autom. šildymas alyva. Dvigubas mūro garažas. \$24,500.

P. LEONAS REAL ESTATE 2444 W. 63rd St. — antras aukštai Prospect 8-0097

TIKRAI vertingas pirkinys geroje vietoje. 2 namai ant dvigubo sklypo. Taverna su visais įrengimais, prie jos šalies — vestuvėms, pokyliams ir kitiems parengimams. Talpinami iki 200 žmonių. Moderniškai įrengta virtuvė, 2-moje name salė susirinkimams, talpinanti apie 50 žmonių ir gražus 4 kamb. butas. Aut. pastatytas tur cent. šildymas. Didelis metinis pajamos ir silpnas inventoriuz. Geru progos biznio išskančiam pirkėjui. Parduodamas dėl ligos.

KUTRA - NORKUS REALTY 2405 W. 51st Street, WA 5-5030 vakarais PR 8-3579

DESPLAINES — 6912 EISENHOWER 3 bloki ant pietus nuo Touhy Ave. 3 bloki ir vakarus nuo River Road. 2 miegamųjų mūrinis ranch namas. Tyle maudynė, gazu šildymas. Arti mokyklų, krautuvių. Savininkas išsikelia. Parduos ir namu reikmenis. Lotas 60x170, aptaisytas. Kaina \$14,500.

Pietų Ciceroje 2 butų bargenas. 4 po 4 kamb. butai, 2 kamb. beismente. Atlikas garaz., cemento pamatai. \$14,900. Svoboda, 6013 Cermak. Bishop 2-2162.

CICEROJE kampinis, mūrinis, biuzniausias namas. Taverna ir 4 kambarių butas, 2 auto mūr. garažas. Alyva apšildomas, autom. karštas vanduo. Prieinama kaina. TO 3-9315.

KAMPINIS namas, 4 butai ir tavernos biuznis. Geros pajamos. Savininkas 4359 So. Western Ave.

PARDUODAMAS naujas mūrinis 5 kambarių randa stiliaus gražus namas. Puiki virčia miške. Kaina \$29,500.

Greitai jo yra medinis 6 kambarių namas ir 4 kambarių katedėjus. Tinka 3 šeimoms. Galima viską pirkti kartu arba skyrimui. Kreiptis į Shaulietį, 7765 Forest Hill Road, telefonas: CHestnut 6-2467

4701-03 WEST ROOSEVELT ROAD Kampinis mūrinis namas. Geros pajamos. 2 butai ir 2 krautuvius. Ideali vieta. Apžiūrėti tikrai susitarus. Mr. Frank D. KAY, 4905 W. 14th Street, Cicero, Ill. OYard 2-1116.

PARDUODAMAS 2 aukštų mūrinis namas, 6 kambarių butas ir taverna. 2 auto garažas. Apšildomas karštu oru. Prieinama kaina. DANube 6-9423.

PRIE 55th ir Talman, 2 butų labiau geram stovyje mūr. namas. Platus sklypas. Centr. šildymas. Prieinama kaina. Savininkas duoda paskolą iki \$15,000.

BRIGHTON parke 2 po 6 kamb. Centr. šildymas. Platus sklypas. Tik \$21,500

TIK \$41,000 už 8 butų vertingą mūr. pastatą, 2-6, 2-5 ir 4-4 kamb. Dvigubas sklypas. Visi butai šviesūs. Metinės pajamos \$5,040. Verta pamatyti.